

A tartalomból

- 1. oldal
Letették a Kisdelta Árvízi Szükség-
tározó új megnyitási
helyének alapkövét
- 2-5. oldal
Henter Károly Iskolanapok
Bodokon
- 6-7. oldal
Országos Vízkárelhárítási
Konferencia
- 7-8. oldal
Vízügyi konferenciasorozat indult
- 8-10. oldal
Lajtai védekezés
- 10-16. oldal
Pályázati hírek
- 17. oldal
Vízrajzi mérőgyakorlat Balaton-
füreden
- 18. oldal
Magyar-Román interkalibrációs
vízhozammérés
- 18-19. oldal
Preventív védekezési munkák
- 24. oldal
MHT szakmai tanulmányút
Erdélyben
- 24-25. oldal
„Áprilistól-júniusig” a Bodoki
Károly Vízügyi Múzeum
Baráti Kör életéből
- 25-26. oldal
A KÖVIZIG Szivárvány Nyugdíjas
Klub programjai
- 27. oldal
Múzeumok Éjszakája a
Tájvízházban
- 28-30. oldal
Határtalan Vándortúra
- 31-32. oldal
Hidrológia

Letették a Kisdelta Árvízi Szükség- tározó új megnyitási helyének alapkövét

Beszédet mondott Farkas Zoltán Békés megye közgyűlésének elnöke

2014. május 9-én ünnepélyes keretek között indult el a Kisdelta Árvízi Szükség-tározó korszerűsítése. Ezzel a 2007-2013-as uniós pénzügyi ciklus utolsó igazgatóságunk által kezelt projektjének megvalósítása is elkezdődött.

A nyitórendezvényre a gyulai Elizabeth Hotelben és a kivitelezés helyszínén került sor. A rendezvényt Bak Sándor igazgató úr nyitotta meg, mely után a meghívottak meghallgathatták Kisházi Péter Konrád osztályvezető előadását a projektről. Az előadáson elhangzott, hogy milyen fejlesztések révén korszerűsödik a szükség-tározó, és miért van szükség ezen fejlesztésekre. A részletes projektbemutató előadás után a résztvevők kiutaztak a fejlesztés helyszínére, ahol az eredeti terveknek megfelelően elkészült réselésalapozási munkaterület látványa fogadta a meghívottakat. A fejlesztés helyszínének megtekintése után a nyitóbeszéd hangzott el. Elsőként Bak Sándor igazgató úr fogalmazta meg gondolatait a projekttel kapcsolatban. Ünnepi beszédében kifejtette, hogy Magyarországon 288 vízgazdálkodási projekt indult el vagy fejeződött be az előző uniós pénzügyi ciklusban, melyek összértéke több mint 307 milliárd forint. A projektek közül az Országos Vízügyi Főigazgatóság által 145 milliárd forint került felhasználásra. Igazgatóságunk a ciklus alatt 27 projektet, összességében 22,3 milliárd

forint értékű projektet gondozott, illetve gondoz 2015. végéig, ami jól mutatja igazgatóságunk kitüntetett szerepét a hazai vízgazdálkodásban, árvízvédelemben. Ebben a szerepben az új, korszerűsödött Kisdelta Árvízi Szükség-tározó is jelentős mértékben fogja garantálni a térségben élők árvízbiztonságát, mint a Körös-vidék ár-

vízvédelmi rendszerének aktív eleme. Majd Farkas Zoltán a Békés megye közgyűlésének elnöke következett, aki beszédében felhívta a figyelmet arra, hogy habár az ember a természetet igyekszik saját igényei szerint formálni, ezt a tevékenységet csak kellő gondossággal, a természettel harmóniában szabad és lehet folytatni. A terveket látva az Elnök Úr úgy vélte, a projektben létrejövő műtárgyak ezeknek a kritériumuknak maradéktalanul megfelelnek, a megyében élő emberek árvízi biztonságának garantálása mellett. Ezt követően dr. Kovács József országgyűlési képviselő következett. Beszédében méltatta igazgatóságunk több mint 60. éves munkáját, mely munka nemcsak a megyében élők biztonságáról gondoskodik, hanem ez itt élő emberek egészségét is óvja. A nyitóbeszédet követően letették a Kisdelta Árvízi Szükség-tározó korszerűsítésének alapkövét. A helyszínen ezután a sajtó képviselői interjúkat készítettek a felszólalókkal, majd a résztvevők visszaindultak az Elizabeth Hotelbe, ahol megvitatták a projekt előrehaladását, és a jövőbeni teendőket.

A projekt tehát elindult, de az ünneplésre nem volt sok idő, hiszen hosszú még az út a projektzáró rendezvényig.

Henter Károly Iskolanapok Bodokon

Bodoki Károly, vagy ahogyan a helyiek nevezik Henter Károly vízépítő mérnök születésének 200. évfordulója alkalmából igazgatóságunk küldöttsége a Henter Károly Általános Iskola meghívására Sepsibodokon járt. Az iskola háromnapos rendezvény keretében ünnepelte meg e jeles évfordulót.

A meghívón az alábbi idézet állt:

„...az élet fő célja - tett; s tenni magában, vagy másokkal együtt senkinek nem lehetetlen. Tehát tégy! s tégy minden jót, ami tőled telik, s mindenütt, hol alkalom nyílik; s hogy minél nagyobb sikerrel tethess, lelkedet eszközökkel gazdagítani szüntelen igyekezzél.” Kölcsey Ferenc gondolatai, hűen tükrözik azt, hogy milyen jó is együtt „tenni és megélni” egy ilyen ünnepet, úgy Gyulán, mint Bodokon, mekkora öröm egy régi kapcsolatot újraépíteni, megannyi csodálatos embert viszontlátni, és megünnepelni azt, ami összeköt bennünket: a Bodoki családot, akik Sepsibodokról származnak. Istok Judit igazgató asszony szavait idézve: *„Henter Károly életútja nem Bodokról indult el, munkássága, álmai, tettei nem Bodokon maradtak halhatatlanok, mégis hozzánk tartozik, hisz gyökerei bodokiak. Gyulai vendégeink számára „Bodoki”, számunkra „Henter” egy olyan szellemiséget hagyott nekünk, amelyet kötelességünk továbbvinni. Henter Károly méltó példaképe iskolánknak, hisz nevelnünk kell a holnapnak, a jövő felnőttjét teremtjük meg, és bizony a mai világ híjában van az olyan értékeknek, mint a kötelességtudat, ki-*

A magnolia emlékfá ültetése

A küldöttség tagjai

tartás, tenni akarás. Kötelességünk ránevelni gyermekeinket arra, hogy mindezen értékek nélkül értelmetlen és tartalmatlan az élet.”

Ezen gondolatok jegyében indult el a rendezvénysorozat. Az ünnepélyes megnyitón Kisházi Péter Konrád elmondta, hogy a megélhetés és a jobb élet utáni vágy indította el szülőföld-

Károly világlátott emberként tudta megtenni, nem kisebb ember, mint Széchenyi István támogatásával alkalma volt bejárni Nyugat-Európát. Korszerű ismereteinek birtokában tervezte meg a Körösök és a Berettyó szabályozásának munkáit.

Az ünnepi megnyitó után Istok Judit igazgató asszony és - küldöttségünk

Az emléktábla koszorúzása

jükről a bodokiakat, akik Szatmár vármegyéből végül Békés vármegyébe jutottak, ott is Gyula városába, ahol mély gyökereket eresztettek. Ezen a vidéken a víz volt az úr. Bodoki Károly szerencsés helyzetben volt, hiszen az édesapja örökét vehette át, mikor elvégezte iskoláit. Második honfoglalásnak nevezzük azt a kort, amikor Bodoki Károly munkálkodott ezen a vidéken, hiszen az Alföldet élhetővé kellett tenni, vissza kellett hódítani a víztől és a mocsártól. Mindezt Bodoki

vezetője - Kisházi Péter Konrád osztályvezető úr leleplezték az iskola udvarában felállított faragott emléktáblát, majd egy emlékfát ültettek az iskola, valamint a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság közötti kapcsolat felújítása jegyében és megkoszorúzták az iskola falán található Bodoki emléktáblát.

Ezt követően, kellemes dallamokkal az iskola énekkara nyitotta meg a Henter Károly és kora című kiállítást a református parókia kórustermé-

Kisházi Péter Konrád bemutatója a kiállítás megnyitóján

ben. A kiállításon megtekinthettük a vízépítő mérnök fahíd-tervét, a bodokiai folyószabályozási terveit, korabeli viseletbe öltözött diákok mutatták be ezen korok ruháit.

A mérnöki munka mindig egy alkotás - mondta Kisházi Péter Konrád, akit a szervezők a kiállítás mérnöki eszközeinek bemutatására kértek fel. Az asztalon felsorakozó eszközök használatát, azok összefüggéseit közérthető és egyben igen szórakoztató módon ismertette.

Ezután, a pár év kihagyása után újra megszervezett tematikus vetélkedőn mérhették össze tudásukat a gyerekek. A kétnapos vetélkedő során számot adhattak a résztvevők arról, hogy mennyire ismerik Henter Károly életét és munkásságát, a kreatív

Hídépítés közben a „Csak Csajok” csapata

műhelyben Henter, a vízépítő címmel képeslapokat és emléklapokat készítettek a csapatok, volt kincskereső az iskola udvarán, ügyességi vetélkedők, hídépítés spagettiből, karaoke verseny, és sportvetélkedők. Az eredményhirdetésére június 19-én a tanévzáró ünnepélyen került

sor.

Az iskolai programok mellett megismerkedhettünk a környékkel. Kodolányi András tanár úr vezetésével ellátogattunk Kisbaconba, Benedek

A kisbaconi vízimalom

Elek szülőfalujába, ahol Elek apó szobra mellé is leülhettünk egy padon, majd ellátogattunk a kisbaconi vízimalomba, mely erdővidék utolsó működő vízimalma, a kedvünkért be is indították. Hihetetlen érzés volt visszacseppeni a múltba, nem olyan rég, még a Víz Világnapján a Víz és Energia jelmondat jegyében magyaráztuk a gyerekeknek a vízimalmok működését úgy, hogy a Körös-vidéken már egy malom sem található. Most pedig egy olyan csodálatos helyen voltunk, ahol még működik is, örölnék is vele, bár a malomgazda szerint egyre kevesebb az öröltező, hiszen manapság a falusi ember is üzletből vásárolja a kenyeret. Az öröltezésért vámot kell fizetni, mely 12%. A malmot egy bővizű patak hajtja meg.

Bementünk a malomházba. Ámulatba ejtettek a leleményes malom-

kerék-meghajtású szerkezetek, a fémkerékbe ágyazott fafogak, amelyek ha elkopnak, újra kell fogazni a meghajtó kereket, mint ahogy a malmkövet is újra kell recézni, hogy öröljön. Lementünk a gépházba is, marhabőrből készült szíjazat hajtja a kereket, a szíjat maguk varrják hozzá. Csodálatos világ... milyen régi is lehet ez a malom, a mestergerendán felfedeztünk egy feliratot: „Építettett Isten segedelméből 1835. esztendőben.” Van egy korábbi felirat is 1714-ből. – tényleg megelevenedett a múlt. Etelka néni, a háziasszony a lakóházba invitált bennünket, a szobában szövőszék, rajta félbehagyott anyag, de keze munkái a mellette lévő ágyat díszítik. Egy csoportképet is mutatott nekünk, igencsak meglepődve láttuk rajta az angol királyi család tagjait, Károlyt és Harry herceget, amint meglátogatják a malmot. Harry-ről még egy motoron lévő képet is mutat: Harry és Etelka néni a motoron, jót mosolyogtunk. Mind ezt Etelka néni úgy mondta el nekünk, mintha a világ legtermészetesebb dolga lenne a királyi családot a házukban fogadni és elbeszélgetni velük, mint ahogy azt velünk teszi, azonnal a szívünkbe zártuk.

Ezután Bodvajra látogattunk, ahol

Az „örlő-szerkezet”

egy újjáépített hutát (vasolvasztó kohót) néztünk meg, itt öntötte az első két varacsos ágyúját a legendás híró székely ezermester, Gábor Áron. A patakából, mint minden kiránduló „Bodvaj-köveket” gyűjtöttünk, ami nem más, mint a vaskohó salak a víz által türkiz színűre koptatva.

Útközben Bodok felé megálltunk egy esztenában, ahol a gazda rögtön

Folytatás a 4. oldalon →

A huta tetején

az összetákolts házikó kerítése mögé terel minket, a birkanyáját őrző kutyák bizony hamisak, nem kell velük ujjat húzni. Sajttal, ordával kínált bennünket, na nem úgy, ahogyan itthon szoktunk sajtκόstolon részt venni, mert ugye itthon hajszálvékony sajtszeletekkel várnak bennünket. Na, itt egy szelet akkora volt, mint amit egyszerre a boltba veszünk az egész családnak, nem is bírtuk mind megenni – az elénk tált - nagyon ízletes és laktató csemegét. A juhász családja éppen a birkákat fejte, fárasztó és hosszú munka a több száz állatot napjában háromszor megfajni, de ők így érzik jól magukat, csodálatos lankákkal körülvéve, a tiszta levegőn. Nem veszélytelen ez a mes-

borvíz forrás van, amelynek vize tökéletes gyomorbántalmakra. A forrásnál két kifolyó található, az

A bodoki rózsák

egyik „sima” borvíz, a másik közvetlenül mellette a gyomorbántalmakra való. Hihetetlen, de három korty elfogyasztása után csoda történik, pár perc és nyoma sincs a bántó gyomorégésnek gyógyszer nélkül.

Hoztunk haza is a vízből, hiszen ez tényleg maga a csoda.

A napot egy kellemes beszélgetős vacsora zárta Sepsiszentgyörgyön. Másnap Bodok község polgármestere Fodor István a szomszédos faluba Oltszemre invitált bennünket. Itt egy kezelőközpontot építettek, a kétszintes épületben a gyógyulni vágyókat szauna, természetes ásványvízzel (borvízzel) feltöltött medence, az emeleti részen pedig konferenciák és kisebb ünnepek lebonyolítására alkalmas terem mellett, masszázs, fogorvosi rendelő és konditerem várja. Az épület előtti fedett teraszon Polgármester Úr finom flekkent készített nekünk, kellemes délutánig tartó beszélgetés és a fürdő kipróbálása után Oltszemről egy erdei úton visszasétáltunk Bodokra. A falu gyönyörű, több mint 1400 rózsátó díszíti, mely teljes pompájában virágzott ottlétünkkor, a falu gondozott, összes útja aszfaltozott, egy igazi gyöngyszem a bodoki havasok völgyében.

Elérkezett kiküldetésünk utolsó napja, a tanévzáró az iskola udvarán kezdődött, ahol a gyermekek virággal rótták le tiszteletüket azon elhunyt pedagógusok kopjafájánál, akik szüleiket, nagyszüleiket tanították. Majd a tanévzáró ünnepség következett a művelődési házban. Itt jutalmazták azon tanulókat, akik munkájukat az év folyamán kiemel-

Folytatás a 5. oldalon →

Fejés az esztenában

terség sem, a túlszaporodott medveállomány gyakran támad a birkákra, megvédeni őket szinte lehetetlen a medvetámadástól.

A sok év után gyomorbántalmak kezdtek gyötörni, kísérőnknek rögtön mentő ötlete támadt és megálltunk Málnás-fürdőn, ahol olyan

Virágok elhelyezése a kopjafájánál

Jutalmak átadása

kedően végezték. A jutalmak könyvek voltak, melyet igazgatóságunk küldöttsége vitt az iskolának.

Köszönet illeti mindazon kollégákat, akik az iskola könyvtárának gyarapításához és a gyermekek jutalmazásához hozzájárultak, külön köszönetet szeretnénk mondani a Dürer Nyomda Kft-nek és Hideg Róbert kollégának a felajánlásokért. A gyerekek nagyon örültek az ajándékoknak, Istok Judit igazgató asszony külön köszönetét fejezte ki ezen gesztusért, mellyel nagyon sokat segítettünk a tanévzáró méltó megünneplésében, a kiemelkedő tanulók jutalmazásában.

Ezután hálaadó istentisztelet következett a Református Templomban, ahol Róth Levente lelkipásztor Pál apostol korinthusiakhoz írott első levelének részletével kezdte prédikációját: „*En ültettem, Apolló öntözte, de a növekedést az Isten adta...*” Nagyon szép üzenete van ennek a gondolatnak: Ha az ember elveti a magot, majd öntözi, műveli, gondozza, az még nem minden, a növekedést az Isten adja. Az üzenet az, hogy nem vagyunk mindenhatók, a növekedés

nem tőlünk függ, Isten leveszi a vállunkról a terhet. Ha a gyerekek fejlődnek, jobb és őszintébb emberek lesznek, ha többet tudnak a tudományokból, azért Istené a dicsőség. Ha az év végén a pedagógusok és a szülők úgy érzik, hogy elvégezték az ültetés és az öntözés szolgálatát, és ezáltal a gyerekek fejlődtek, adjanak hálát Istennek.

Az istentisztelet után ismét a művelődési házba vezetett utunk, ahol

dő eredményhirdetése következett, ahol a legjobb csapatok erdei kirándulást, és tárgyjutalmakat nyertek, valamint a Bodoki Károly Vízügyi Múzeum Baráti Kör által felajánlott különdíjat – Gyula feliratú bögréket - is megkaphatta egy kedves mosolygós csapat a „Csak Csajok”.

Visszatekintve erre a csodálatos 4 napra, úgy érzem, szinte vissza nem adható szeretettel fogadtak bennünket, csodálatos embereket ismerhet-

Előadás a fonóból

csodálatos élményben lehetett részünk. Az előkészítősök, az 1-4. osztályosok és a 4-8. osztályosok külön-külön évzáró előadásokkal készültek. A legnagyobbak előadásából egy vicces ízes történeten keresztül ismerhettük meg, hogy milyen jó is, ha a gyerekek tanulnak és a szüleiknek is átadják az iskolában elsajátított dolgokat - ki az okosabb a szülő vagy a gyermek? A kisebbek előadásában táncos, dalos jelenteteket láthattunk egy fonóból.

Majd a várva várt pillanat a vetélke-

tünk meg az iskola kollektívájában. Az iskolai programok, a gyerekek kedvessége, a tanárokkal együtt töltött közös este, a róka-gombás csirkepaprikás, az énekszó, a táj mind-mind olyan élményekkel gazdagított bennünket, és töltött fel a következő dolgoz idősokra, mely nélkül sokkal szegényebbek lennénk. Nagyon köszönjük, hogy mindezek részesei lehettünk és bízunk a mielőbbi találkozásban Gyulán.

Pozsárné Kaczkó Zita

A Református Templom előtt Róth Levente lelkipásztorral

Búcsúfotó az iskola előtt

Országos Vízkárelhárítási Konferencia

Több év kihagyás után május 6-8. között Miskolctapolcán újra megrendezték az Országos Vízkárelhárítási Konferenciát.

A vízkárelhárítás fogalma napjaink értelmezése szerint az árvízvédelmet, a belvízvédelmet, az aszálykárok kezelését és a vízminőségi kárelhárítást foglalja magába.

A konferencia előadásai is ezen részterületeket ölelték fel. Súlyponti témaként az árvíz kockázati térképezés és kockázatkezelés, a nagyvízi mederkezelés, valamint az állami tulajdonú forgalomképes állami vízilétesítmények átadás-átvétele kapcsán felmerült problémák szerepeltek. A három nap alatt természetesen megbeszéltek számos egyéb kérdést, így szó volt jogszabályváltozásokról, az öntözési igények felméréséről, az öntözővíz szolgáltatás új rendjéről, az önkormányzati vízkárelhárítási tervekről, a vízminőségi kárelhárítási eszközök, anyagok egységesítéséről és területekre került több belső probléma is.

Első nap plenáris üléssel indult a konferencia. Az előadók beszámoltak az adatgyűjtést célzó II. pályázati ütem eredményeiről. A munkák keretében igen részletes légi felmérések készültek LIDAR technológia alkalmazásával, melynek eredményeként mintegy „beszkennelték” a folyók hullámtereit. A felvételeken kiválóan megjelenik a növényzetborítás, amit számítógépes eljárással le lehet venni és így megmarad a terep növényzetmentes térbeli modellje, ami az árvízi levonulás matematikai modellezését szolgálja. Emellett számos egyéb adatot gyűjtöttek össze, javítottak (pl. vízhozamok, vízállások, csapadék, mentesített területi és hullámtéri területhasználat, természetes növénytakaró, stb.). A munka folytatásaként, pályázati keretek között 2015. december 31-ig elkészülnek az árvíz kockázati térképek és kimunkálásra kerülnek a kockázatok csökkentését célzó műszaki és egyéb intézkedések ter-

vei, az eredmények alapján elkészül Magyarország új vízkárelhárítási stratégiája. Jelenleg a munkálatok közbeszerzési eljárása folyik.

Megfogalmazásra került a vízkárelhárítással kapcsolatos jogszabályok módosításának, aktualizálásának igénye, a 10/1997 KHVM rendelet felülvizsgálata, valamint az 21/2006. Korm. rendelet aktualizálása. Bemutatták a belvíz és aszály kockázati térképezés területén eddig elért eredményeket. Ismertették a védekezéssel kapcsolatos keretszerződések megkötésének lehetséges módozatait.

A tanácskozáson kiértékeltek a forgalomképes állami tulajdonú vízilétesítmények átadás-átvételének folyamatát, a felmerült problémákkal együtt. Az önkormányzati felajánlások kezelésére eljárási rendet dolgoztak ki, melyet a plenáris ülésen ismertettek. Az ülés másik hangsúlyos témája az öntözési igényfelmérések állása, az igények meghatározása, a Vízügyi Igazgatóságokra háruló feladatok ismertetése volt.

A második nap délelőttjén szekcióülések: árvízvédelmi és folyógazdálkodási, valamint belvízvédelmi és vízhasznosítási szekció keretében folyt a munka.

Az árvízvédelmi és folyógazdálkodási szekcióban megtárgyaltak közül három témát emelnénk ki.

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 16. § (4) bekezdése szerint a vízügyi igazgatási szervek - vízkárelhárítással összefüggő - feladatainak egyike a folyók menti nyílt ártéri települések esetében, a vízkárelhárítási tervek elkészítése és a meglévő tervek felülvizsgálata. A tevékenység elősegítésére a Magyar Mérnöki Kamara segédletet készített, mely ma is elérhető a kamara honlapján. Sajnálatos módon nem volt elég alapos az előkészítés, ezért számos kritikai észrevételre szolgáltatót alkalmat az anyag. A kon-

ferencián élénk eszmecsere alakult ki, melynek eredményeként akár a segédlet újrafogalmazására is sor kerülhet.

Amíg ez nem valósul meg, a vízkárelhárítási tervek készítése és ellenőrzése során a dokumentumok tartalmi előírásait rögzítő joganyag, a 10/1997 KHVM rendelet 3. § követelményeit kell alapnak tekinteni. Természetesen, amennyiben új segédlet születik majd, az sem írhatja felül a jogszabályt, hanem egységes értelmezését, alkalmazását fogja segíteni.

Igen érdekes előadást volt módunk meghallgatni, melynek címe a magyarországi folyók mértékadó árvízszintjeinek meghatározása, a Dunán végzett vizsgálatok eredményei tárgyában. A tevékenység indoka az, hogy a jelenleg ismert mértékadó árvízszinteket 1976-ban határozták meg, azóta pedig jelentősen nőtt az adatbázis, illetve olyan új tapasztalatok birtokába jutott a szakma és az ország, melyek arra utalnak, hogy számos helyen emelkednek az árvízszintek, tehát a mértékadó árvízszintek is.

Mi is az a mértékadó árvízszint (MÁSZ)?

A 83/2014. Kormányrendelet szerint: „az árvízvédelmi művek, valamint a folyók medrét, a hullámteret és a nyílt árteret keresztező építmények tervezésénél és megvalósításánál figyelembe veendő, a vízgazdálkodásért felelős miniszter által megállapított árvízszint”.

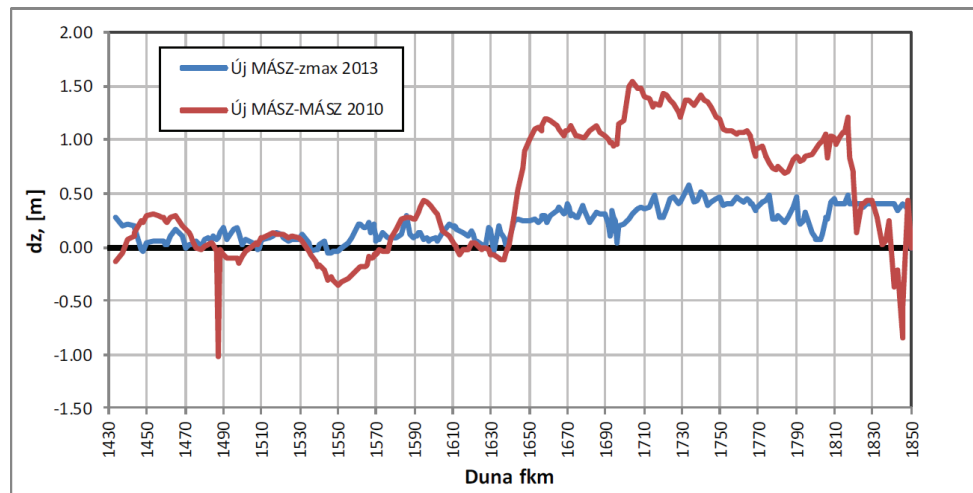
Műszakibb megfogalmazás szerint: az évi legnagyobb jégmentes árvízszintek adatbázisának felhasználásával, statisztikai elemzés eredményeként meghatározott, valószínűségi értékkel (átlagos visszatérési idővel) bíró, jogszabályba foglalt olyan árvízszint, amely - vagy a nála alacsonyabbak - ellen védekezni kívánunk.

A Dunára vonatkozó MÁSZ új-

raszámítását a VITUKI Hungary

– BME Konzorcium végezte el és 2013. novemberi kutatási jelentésében publikálta. Eredményeiket a kutatási jelentésből vett következő ábra szemlélteti:

eredményezni. A 83/2014. (III. 14.) Korm. rendeletben foglaltak szerint ebben az évben megkezdődött és be is fog fejeződni a valamennyi –a kormány-

100. ábra Az új dunai MÁSZ eltérése a 2013. júniusi tetőző vízszintektől (zmax 2013, kék görbe) és a jelenleg hatályos MÁSZ-tól (MÁSZ 2010, vörös görbe).

Amint látható, az 1650 és az 1810 folyamkilométerek (Budapest-Ásványráró) között igen durva, 1,0-1,5 m emelkedés adódott a jelenlegi MÁSZ-hoz képest!

Hasonló számítások készültek, készülnek a többi folyóra - így a Tiszára és a Körösökre - is. A Felső-Tiszán a jelenlegihez képest jellemzően 120 cm-es, legnagyobb értékét tekintve 178 cm-es MÁSZ emelkedést mutattak ki a számítások.

A Körösökről - munkaközi eredmények ismeretében - azt tudjuk, hogy a vízrendszer alsó szakaszán a jelenleginél magasabb, a felső szakaszán pedig a maival közel azonos MÁSZ lesz a jövőben.

A megváltozó árvízszintek módosítani fogják a kiépítettségi mutatókat, és új fejlesztési prioritásokat fognak

rendeletben felsorolt - hazai folyóra kiterjedően előírt Nagyvízi Mederkezelési Terv elkészítése. A tervezés eredményeként elkészülő tervdokumentáció alapján miniszteri rendeletet adnak ki, amely a nagyvízi meder kezelésének módját, feltételeit rögzítő, a folyó teljes hosszára vonatkozó célállapot elérése, illetve fenntartása érdekében szükséges előírásokat és intézkedéseket, valamint helyszínrajzokat és térképi mellékleteket tartalmazza.

A rendelet kiadása előtt széleskörű társadalmi egyeztetésre kerülnek a Nagyvízi Mederkezelési Tervek.

A belvízvédelmi és vízhasznosítási szekció ülésén, a plenáris ülésen is ismertetett témakörök közül a forgalomképes állami tulajdonú vízellátási művek átvételén (KIM-

tól, víztársulatok jegyzett tőkéjében lévő), az intézkedési terv végrehajtásának az elemzésén volt a fő hangsúly. Az átvétel során a társulatoknál, kormányhivataloknál felmerült problémák rendezésének megoldási lehetőségeit tárgyaltuk meg.

A szekció ülésen szintén kiemelt témaként tárgyalták meg az önkormányzati felajánlások kezelését, elbírálását. Erre a feladatra intézkedési tervet adtak ki.

A szekció ülés másik kiemelt témaköre a mezőgazdasági vízszolgáltatási szerződések megkötése volt. A KÖTIVIZIG által készített szerződésminták pontosítását követően, azokat mindegyik igazgatóságnak kiadták. A mezőgazdasági vízszolgáltatási díjak elszámolásának gyakorlati tapasztalatait is kicserélték a szekcióülés résztvevői.

Bemutatták továbbá a Mezőgazdasági Vízgazdálkodási Adattár (MVA) egy adott mintaterületen.

A konferencia zárónapján, szervezeten belüli részletkérdéseket vitattak meg, valamint a szekcióvezetők összefoglalták a konferencián elhangzottakat, és a jelenlévők megbeszéltek az arra érdemes problémákat.

A miskolci székhelyű Észak-Magyarországi Vízügyi Igazgatóság kiválóan szervezte meg a konferenciát, tartalmas szakmai és szabadidős programokkal egészítette ki a rendezvényt.

Markó István és Kisházi Péter Konrád

Vízügyi konferenciasorozat indult

„Szembenézünk az árvizekkel”, ezzel a mottóval indult útjára az Országos Vízügyi Főigazgatóság (OVF) gondozásában az a konferenciasorozat, amely első állomása április 29-én, Nyíregyházán volt. A rendezvénysorozat célja, a szakmai egyeztetéseken és véleménycseréken kívül az ágazat aktuális és jövőbeli feladatainak minél szélesebb

körben történő megismertetése. Az ágazatunk előtt álló kihívások széles spektruma, valamint egymással történő kapcsolódásaik olyan komplex feladatot jelentenek, amely túlmutat a szűken vett „vizeseken”, és éppen ezért kiemelten fontos a munkák során a velük kapcsolatban álló más szervezetek, intézmények (pl.: önkormányzatok, nemzeti par-

kok, katasztrófavédelem...stb.), valamint a lakosság tájékoztatása is. Gondoljunk csak az árvízi veszély- és kockázatkezelési tervekre, amelyek elkészítése uniós kötelezettség, azonban lakossági/társadalmi érintettsége nagyon jelentős. Hasonlóan messzire mutat a nagyvízi mederkezelés témaköre, ahol a medrek árvíz-

Bodnár Gáspár a FETIVIZG igazgatója megnyitja a konferenciát

vezető képességét szükséges összhangba hozni a természetvédelem, erdőgazdálkodás és területhasználatok eltérő álláspontjaival. Szintén napjainkban folyik (és várhatóan 6 évente felülvizsgálatra kerül) a mértékadó árvízszintek újraszámítása is a Tisza-völgyben (a Dunára már 2013. év végén elkészült), amely az árvízvédekezés terén stratégiai fontosságú. A mértékadó árvízszint azon kívül, hogy a jövőbeli fejlesztések számára, mint új tervezési alapadat lesz, az előző két témához is szorosan kapcsolódik. Az árvízi veszély-és kockázatkezelési tervekhez olyan mértékben, hogy a szintén 6 évente történő aktualizálás során már az új a mértékadó árvízszint értékekkel határozzuk meg a 100 éves visszatérési idejű árvízi veszélyt és kockázatot. Az nagyvízi mederke-

zelési terv készítése pedig pont arra irányul, hogy a folyóink medrében és hullámterében a mértékadó árvíz-szintű árhullám biztonságos és gyors levezetését biztosítsuk.

A konferenciát Bodnár Gáspár a Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság vezetője nyitotta meg, majd a térség országgyűlési képviselőit követően Reich Gyula a Vízügyi Tudományos Tanács nevében köszöntötte. Az előadások első etapjában a mértékadó árvízszintek újraszámításának szükségességéről és a Dunán alkalmazott módszerekről és tapasztalatokról számolt be Illés Lajos (VIZITERV ENVIRON Kft.) és dr. Krámer Tamás (BME-VIT). Kerti Andor (VIZITERV ENVIRON Kft.) mutatta be az árvízi veszély-és kockázatkezelési tervekhez az országos

jelentést és köszönetét is kifejezte az OVF, valamint a győri - gyulai - szegei - szolnoki - és nyíregyházi igazgatóságokból összeállított szakértői csapatnak, akik segítették a munka márciusi határidőre történő elkészítését. A délutáni részben már a nagyvízi mederkezelési terv került a középpontba, ahol Láng István műszaki főigazgató helyettes úr tartott előadást, majd pedig Rác Miklós a miskolci vízügy igazgatója mutatta be a Sajó-Hernád nagyvízi mederkezelési mintatervet, ami már mind fogalmaiban és felépítésében az új 83/2014 (III.14.) számú kormányrendeletben meghatározottak szerint készült.

A konferencián mintegy 80 fő vett részt döntően vízügyi igazgatóságokról (KÖVIZIG részéről: Szabó János műszaki ig.h., Kisházi Péter ov., Nagy Sándor ovh., Bujdosó Szabolcs ovh., Dénes György m.ref., Laurinyecz Pál üi.) kiemelt médiaérdeklődés mellett, a helyi kábeltelevíziókon túl beszámolt róla a közszolgálati média is. A „road-show” várhatóan ősszel érkezik Gyulára, addig van időnk egy hasonlóan magas szakmai színvonalú rendezvény szervezéséhez, amelyhez valamilyen kollégánk segítségével szükséges.

Laurinyecz Pál

Lajtai védekezés

2014. május 18-án az Országos Vízügyi Főigazgatóságtól érkező távmondattal szerint, a Lajta-folyón kialakult árvízi helyzet alkalmat nyújtott más vízjárású területeken dolgozó szakembereknek, védekezési tevékenységben hasznosítható tapasztalatok szerzésére. Ennek megfelelően a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság két fiatal mérnököt, Szula Jánost (Szarvasi Szakasz mérnökség) és jómagamat Kocsor Istvánt (Árvízvédelmi és Folyószabályozási Osztály) vezényelte.

A távmondatban foglaltak szerint

Lajta folyó és balparti csatornája (III. fok)

Folytatás a 9. oldalon ↪

geodéziai mérésre alkalmas mérőfelszereléssel ellátva kellett szolgálatba állnunk május 19-én 12.00-kor az ÉDUVIZIG 01.06. Lajtai védelmi szakaszának központjában (Mosonmagyaróvár).

Megérkezésünket követően eligazításon vettünk részt, ahol tájékoztattak bennünket a jelenlegi árvízi helyzetről (Lajta III. fokú készütség), a bonyolult vízrendszerről (Lajta, Lajta balparti csatorna, Mosoni-Duna, összefüggő csatornahálózat), védvonal állapotáról, beavatkozásokról.

A konkrét árvízi védekezést az ÉDUVIZIG szakemberei és KÖTIVIZIG védosztága látta el. Kertész József szakaszvédelem-vezető utasítása alapján feladatunk a Lajta főmeder és balparti csatorna I. és II. rendű védvonalain az árvízi jelenségek vízszintes értelmű geodéziai bemérése (helyrajzi további azonosítása végett), beavatkozások (nyúlgát, megtámasztás, magasítás, stb.) vízszintes és magassági értelmű bemérése, valamint az előrejelzések alapján a május 20-ára várt tetőző vízszintek rögzítése, a védekezési tevékenységek tanulmányozása és a vízrendszer megismerése volt.

Három mérőcsoport (FETIVIZIG, KÖTIVIZIG, KÖVIZIG) nappal

Lajtai duzzasztóművet megkerülő csatorna földgátjának magasítása

ra, kettő éjszakára lett beosztva. A mérőcsapatunk eligazítást követően azonnal szolgálatba állt.

Május 19-én elvégzett feladatok:

A Lajta balparti csatorna bal parti I. rendű védvonalán és a Lajta balparti csatorna jobb parti II. rendű védvonalán GNSS technológiával vízszintes értelemben mértük az árvízi jelenségek helyzetét. Az árvízi jelenségek közül főként talpszivárgásokat tapasztaltunk, melyek többnyire folytonos szakaszokban jelentkeztek a töltéseken. A talpszi-

várgások beavatkozásokat nem igényeltek, bemérésüket követően mért koordinátaikat telefonon bediktáltuk a műszaki ügyeletesnek.

Május 20-án elvégzett feladatok:

A délelőtti folyamán a Mosoni-Duna 88,079 fkm-től a 82,190 fkm-ig tartó szakaszán, a kapott helyszínrajzi és jegyzőkönyvi adatok alapján, a megállapított szelvényekben vízszintrögzítést végeztünk valós idejű GNSS méréssel. A vízszintrögzítési helyekre való navigálást ill. a terepi adottságtól függően (növényzet, beépítés) a tényleges mérési helyeket Hollósi László mosonmagyaróvári duzzasztókezelő segítségével hajtottuk végre.

Továbbá a nap folyamán a Lajtai duzzasztómű környezetében végeztünk méréseket. A duzzasztómű rekonstrukciója miatt jelenleg is építés alatt lévő megkerülő csatorna földgátja az eredeti terep fölé magasodott 1-2 m-rel, így az egyértelműen azonosítható homokzsákból és földből épült nyúlgátakat, védműveket mértük.

Május 21-én elvégzett feladatok:

A délelőtti folyamán a Lajta balparti csatorna jobb parti másodrendű védtöltésének a két bevédett töltésmeghágás védművét mértük fel geodéziai értelemben. Mérésünket két

Lajta folyó, Nickelsdorf (Ausztria) vízszintrögzítési szelvényénél

FETIVIZIG-es kollégával, Hrotkó Péterrel és Ujhelyi Pállal együttesen hajtottuk végre. A helyszínt csak motorcsónakkal tudtuk megközelíteni, a töltés növényzettel erőteljesen benőtt volt, emiatt a GNSS technológiát korlátozottan tudtuk használni. A magassági hiányos szakaszokat hagyományos módon, szintezéssel hossz- és keresztaszvályványokat vettünk fel.

Délután, szintén a két FETIVIZIG-es kollégával egy mérőcsoportban osztrák területen, a Lajta főmeder és Lajta balparti csatorna meghatározott szelvényeiben, a határtól mintegy 1,5 km-ig a vízszintrögzítés karóit mértük.

Mivel a magyar mobilhálózati lefedettség nem volt elérhető osztrák területen, a valós idejű GNSS pontmeghatározást ismét nem tudtuk használni. Így V. rendű vonalszintezéssel határoztuk meg a karók

magasságát mind a Lajta főmeder, mind a Lajta balparti csatorna vízszintrögzítési helyein. Nem kényeztetett el minket a terep, a Lajta balparti csatorna fővédvonalán helyenként 140-170 cm magasságú gyom akadályozta a gyaloglást is, nemhogy a mérést. De szerencsére a záróhiba jó lett. A nyíregyházi kollégákkal együttműködve, gyorsan és szakszerűen hajtottuk végre a feladatokat.

Május 22-én elvégzett feladatok:

A vezénylésünk utolsó napján már II. fok volt érvényben, további mérési feladatokat nem kaptunk, ezért védvonalakat jártuk be ill. azokat a helyeket ahova beosztásunk miatt nem jutottunk el.

12.00 órakor a szolgálatot befejeztük, szakaszvédelem-vezető ünnepélyesen elbúcsúztatta a mérőcsapatokat. Szálláshelyünket, a Hotel Minervát elhagyva (melyről egy

szót sem szoltam, pedig a szállás, főleg az ellátás kitűnő volt) hazaindultunk.

Ezzel számunkra befejeződött a védekezés aktív része, viszont mérési eredményeinkre (CAD helyszínrajzok, hossz- és keresztaszvályványok, vízszintrögzítés eredményei) győri kollégáinknak nagy szüksége volt, ezért hazaérkezésünket követően részletes napi beszámolókkal összefoglalva, a már teljesen feldolgozott adatokat elküldtük számukra. Összességében védekezési tevékenységben hasznosítható tapasztalatok szerzésére kiváló lehetőség nyílt számunkra, GPS műszereinket árvízi védekezésben is kipróbálhattuk, rengeteg élménnyel, baráti kapcsolatokkal gazdagodtunk.

Kocsor István

Pályázati hírek

Féldőben a Mályvádi Árvízi Szükségeltározó fejlesztése, folytatódik a Kisdelta Árvízi Szükségeltározó korszerűsítése

Folyamatosan haladnak előre a Fehér- és Fekete-Körös mellett található árvízi szükségeltározóink fejlesztését szolgáló projektjeink. A Mályvádi Árvízi Szükségeltározó fejlesztésének keretein belül március végével készült el az alsó vízbeeresztő műtárgy alaplemeze, április 17-én pedig a felső vízbeeresztő műtárgyát is kiöntötték. Ezek elkészültével a pillérek építésével folytatódott a műtárgyak kivitelezése. Az 5 pillér az alaplemez szélességével megegyező (28.5 m) hosszúságú és 6,95 m magas. A szélső pillérek 2 m, míg a közbenső pillérek 2,8 m szélesek. Ennek megfelelően egy szélső pillér megépítéséhez 348,1 m³ betonra van szükség, a közbenső pillérekhez pedig egyenként 454,75 m³-re. A kivitelező a pilléreket négy betonozási ütemben készíti el. A munkahézagokra a bebetonozan-

Felső vízbeeresztő műtárgy 4. számú pillérének 3. ütemű betonozása a távtartó segédszerkezetekkel

dó szerkezetek pontos elhelyezése végett van szükség. Az elkészült pillérek elsődleges betonozása után az acélszerkezetű elzárások tok szerkezeeteinek elhelyezése és ezen szerkezetek bebetonozását jelentő un. másodlagos betonozás készül el. A pillérszerkezetek elkészültével a szegmenstáblák beemelése következik, mely a kivitelezés leglátványosabb szakasza lesz. Az első szegmenstáblák augusztus elején

érkeznek meg közúton a vállalkozó budapesti gyártelepéről. A pillérek építésével párhuzamosan a mentett oldali szárnyfalak is épültek. A felső vízbeeresztő műtárgy esetében a mentett oldali szárnyfalak már elkészültek, így ott a vasbeton utófenék építése is elkezdődött.

Április hó közepén indultak a töltésmagasítási munkák a Fekete-Körös balparti árvízvédelmi töltésén. A ki-

Folytatás a 11. oldalon →

Itceéri gátörtelep rekonstrukciója

vitelező május hónapban folyamatosan növelte a munkaterületen lévő gépek számát a hatékony és gyors munkavégzés érdekében. Jelenleg mintegy 2550 méteren készült el a töltéssapkázás. A töltésepítési munkák ütemezése a műtárgyak építéséhez illeszkedik. Első ütemben a Fekete-Körös bp. 9+950 és 14+860 tkm.-ek között készül el a töltéssapkázás. Ezután a felső megnyitási helyhez vezető fővédvonalai töltés fejlesztésére és a 3 holtmeder keresztvezés bevédésére kerül sor. Ezen földmunkák elkészültével a vízbeeresztő műtárgyak már olyan készültségi állapotban lesznek, hogy megépíthetővé válnak a műtárgyakhoz csatlakozó töltések és ezzel át helyezhetővé válik a védvonal az új töltésekre és a műtárgyakra. A régi, műtárgyak előtti, töltésszakaszok elbontásából kinyert földanyagból fejezik be a töltéssapkázási munkákat a megnyitási helyek között.

A Kisdelta Árvízi Szükség tározó korszerűsítése során a vízbeeresztő műtárgy építése egy előre nem látható probléma miatt április végén megtorpant. A probléma orvoslása érdekében az alapozási tervek átdolgozására van szükség, melyeket a tervező augusztus hó elejére fejezte be. A műtárgy központi részének átdolgozott tervei azonban már részben rendelkezésre állnak, így a kivitelezés újraindulhatott. Időközben a projekt többi elemének előkészítése és végrehajtása tovább folytatódott.

Május közepén az Itceéri gátörtelep rekonstrukciója elkezdődött. Ennek keretén belül lebontásra került a régi faszerkezetű raktár. A szolgálati lakás és a műszaki pihenőn lecseréldött a tetőhéjazat, valamint valamennyi külső nyílászáró. Jelenleg a szolgálati lakás vizesblokkjának a felújítása és a külső hőszigetelés felhelyezése zajlik. A projekt keretén belül hamarosan kezdődik a Fehér-Körös jobbparti töltésének kiépítése is, mely szakaszon a megnyitási helyhez vezető nagyteherbírási betonút lesz. A töltésfejlesztési munkákhoz, csakúgy, mint a Mályvádi töltésepítésekhöz, hullámtéri anyagnyerőhelyekről termelik ki a földanyagot. Ezzel az anyagnyerési módszerrel nagyban javítjuk hullámtereink lefolyási viszonyait. 2014. június 25-én igazgatóságunk a projekteket bemutató konferenciát és nyílt napot tartott, melyen munkatársainkon kívül is nagyszámú érdeklődő jelent meg. Október hónapban az igazgatóságunkat bemutató konferencián ismét lehetőség lesz az építkezések szervezett körülmények közötti megtekintésére.

Juhász Zoltán

Aktív kivitelezési szakaszához érkezett a Patyolat Vállalat területének kármentesítése

A jelenleg folyamatban lévő munkálatok egyszerűbb áttekinthetőségéhez segítséget jelent a korábban

feltárt környezeti szennyeződés előzményeinek vázlatos bemutatása.

A Békés Megyei Patyolat Vállalat 1973-tól kezdte meg tevékenységét a Vandhádi út 1. sz. alatt, a város keleti területén.

A ruhák vegytisztításához használt klórozott szénhidrogéneket, (tetraklór-etilén és triklór-etilén) használtak. A klórozott szénhidrogén felhasználás kb. 4000 l/éves nagyságrendű volt.

A vegyszerfelhasználás során, desztillációs úton visszanyerték a tisztítószert 80%-át. A desztillációs maradékot kovaföldben itatták fel, az így keletkezett viszkózus, folyós anyagot nevezzük persárnak.

A desztillációs maradékot, illetve az egyéb beszállított vegyi anyagokat hosszú időn keresztül és nem megfelelő módon tárolták, emiatt talaj- és talajvíz szennyeződés következett be a területen. A vállalat ellen felszámolási eljárás indult, amely 1995-ig tartott. A területen történt környezetszennyezés megszüntetésére, mint környezeti terhek rendezésére a felszámolási eljárás során nem volt fedezet, emiatt a kármentesítés az állami felelősségi körbe tartozó kármentesítési feladatok közé került. A területen felhalmozódott szennyező anyagok elszállítása gyorsintézkedés keretében, központi irányítással és központi pénzügyi finanszírozással 1996. évben valósult meg.

1997-ben a monitoring kútszisztem kialakításra. Ezt követően 2005. évig, a talaj- és talajvíz szennyeződés kiterjedésének lehatárolása és megszüntetése céljából több tényfeltárás, illetőleg talajvíz- és kísérleti jelleggel talajtisztítás történt. Ezen munkálatok a Környezetgazdálkodási Intézet Kármentesítési Programiroda (KGI-KMI) irányításával történtek 2005. év végéig.

2006. január 1-től - az akkor hatályos Kormányrendeletnek megfelelően - a környezeti kármentesítési projektek a területileg illetékes környezetvédelmi és vízügyi igazgató-

Folytatás a 12. oldalon →

ságok feladatai közé kerültek át-sorolásra. Ez a központi intézkedés igazgatóságunk működési területén 7 környezeti kármentesítési helyszínt jelentett, ezek egyike Békéscsaba, volt Patyolat Vállalat területe.

Az Országos Környezeti Kármentesítési Program (OKKP) központi költségvetési pénzügyi forrásából tervezték meg a területen üzemelő talajvízfigyelő monitoring kútrendszer bővítését. 2008. év áprilisában pedig a környezeti szennyeződés feltárásának első szakaszában, a vélhetően nem megfelelően kiépített 2 talajvíz figyelő kút eltömedékelési munkáit végezték el. Ezek a kutak a szennyezés mélyebb rétegekbe történő terjedését idézhették elő.

Az I. fokú környezetvédelmi hatósági kötelezések mielőbbi teljesítése érdekében, igazgatóságunk KEOP kétfordulós pályázati forrásra nyújtott be pályázatot 2009. évben.

A pályázat első fordulójában aktualizáló tényfeltárást és féléves kísérleteket végeztek, ezek eredményeire alapozottan műszaki beavatkozási terv készült, amelynek elbírálása után az I. fokú környezetvédelmi hatóság kötelezést adott ki a kármentesítési tervekben szereplő műszaki beavatkozás elvégzésére.

A műszaki beavatkozás során két különböző technológiai eljárás valósul meg:

A terület legszennyezettebb részén – az azon lévő egyes épületrészek elbontását követően - a szennyezett talaj- és talajvíz részt szádlemezzel zárják körbe, kitermelik, elszállítják, kezelő telepen kezelik, majd a keletkezett munkagödört tisztított talajjal töltik vissza. A kevésbé szennyezett - ún. csóva - területen a talaj megfelelő rétegeibe több ponton injektálással reagens anyagot juttatnak be, amely az ott található szennyezés biokémiai bontását végzi el.

A fenti munkálatokról (az engedélyezés, a munkaterület átadásáról, a kivitelezés állásáról) igazgatóságunk folyamatosan tájékoztatta Békéscsaba Megyei Jogú Város Pol-

Lakossági fórum az Esély Pedagógiai Központban

gármesteri Hivatalát. Az aktuális információátadást indokolta az is, hogy a talaj- és talajvíz szennyeződés már túlhaladt a volt Patyolat Vállalat valamikori területén, elérve a szomszédos önkormányzati tulajdonban lévő területet, az azon lévő sportpályát, sőt a szennyezési csóva fő terjedési-áramlási irányában elhelyezkedő Vandhádi úti magánházas ingatlanok egyikét.

2011. április 12-én az Esély Pedagógiai Központban megtartott Lakossági fórumon Vantara Gyula Békéscsaba Megyei Jogú Város polgármestere, Zelenyánszki Péter a kerület önkormányzati képviselője, valamint igazgatóságunk szakemberei tartottak tájékoztatást a környezet szennyeződés bekövetkezéséről, annak több évtizedes múltjáról, környezeti kármentesítési projekt előz-

ményeiről, valamint a jövőben kivitelezendő feladatokról.

A tájékoztatást követően a felmerülő lakossági kérdéseket Polgármester Úr, valamint igazgatóságunk szakemberei válaszolták meg.

2013. évben az I. fokú környezetvédelmi hatóság határozata alapján a Békéscsabai Járási Földhivatal feljegyezte a tartós környezeti károsodást a volt Patyolat Vállalat területére, valamint az a körül lévő két önkormányzati tulajdonban lévő, három magántulajdonban lévő földterületek egyes részterületeire, összesen 9 557 m² nagyságú földterületre.

2014. áprilisában a kivitelezést végző vállalkozó átvette a munkaterületet, és megkezdődtek az épületbontási munkálatok, ezzel párhuz-

Folytatás a 13. oldalon ↪

Sajtótájékoztató az épület bontása kapcsán

zamosan a Vandhāti úti lakóházak állapotfelvétele is elkezdődött.

2014. április 23-án az Esély Pedagógiai Központban megtartott újabb Lakossági fórumon, a kivitelező konzorcium vezetője és igazgató-ságunk közös tájékoztatót tartott a munkálatok előrehaladásáról, külön kiemelve a szádlemez leverése idején alkalmazandó hatósági előírásokat, időszakos forgalomtechnikai változásokat.

A fenti lakossági fórumra külön meghívást kaptak a környékbeli lakosok, a meghívó kifüggesztésre került a Polgármesteri Hivatalban, továbbá a lakosság értesülhetett a helyi elektronikus és nyomtatott sajtóból is, amelyek hírt adtak a munkálatok aktuális állásáról, valamint a közeljövőben elvégzendő feladatokról.

2014. június 13-án sajtótájékoztatót tartottunk a Vandhāti utca 1. szám alatt lévő kármentesítési helyszínen lévő épület lebontása kapcsán, ahol a sajtó munkatársai megtekinthették az épület bontási munkálatait, valamint tájékoztatás kaptak a munkálatok aktuális helyzetéről. A média képviselői ezután széles körben tájékoztatták a lakosságot is.

A műszaki beavatkozás jelenleg folyamatban lévő munkálatai során, a szádlemezek leverése, és annak zajregzés hatásai csökkentése érdekében, a vállalkozó zárt védőkerítést épített munkaterület köré.

A szádlemez sor elkészülte után, várhatóan augusztus hónapban megkezdődik, az erősen szennyezett talaj kitermelése és kezelőtelepre szállítása, folyamatos víztelenítéssel és a szennyezett talajvíz tisztításával, valamint a csóvaterület injektálásával egy időben.

Az őszi folyamán töltik vissza a munkagödört tiszta talajjal, valamint kihúzzák a szádlemezeket. A teljes kármentesítés a terület rekultivációjával, a szükséges monitoring rendszer kiépítésével fejeződik be 2015. első félévében.

Juhász András

Élőhely rehabilitáció hallépcső építésével a Békésszentandrás duzzasztónál

Az Új Széchenyi Terv Környezet és Energia Operatív Program támogatási rendszer keretében megvalósuló Békésszentandrás halcsatorna kivitelezési munkálatait az IN SITU Hungária Kft. végzi. A vállalkozási szerződést 2013. augusztus 22-én kötöttük meg. A munkaterület átadás-átvétel 2013. szeptember 24-én történt. A munkaterület átadás-átvételtől a tényleges kivitelezés

idejéig a kivitelező elszállította az acélhidat annak megerősítése, felújítása céljából. Egyeztetések történtek a kivitelezés körülményeiről, szakmai megvalósulás feltételeiről. A kivitelező megkezdte a vasbeton műtárgyakhoz tartozó lakatos szerkezetek, valamint betonacél armatúrák legyártását a telephelyükön.

2014. április hónapban megtörtént a helyszín és a beszállítási út állapotfelvétele, a munkaterület geodéziai kitűzése, illetve a felvonulás a területre. 2014. április 28-án pedig

Folytatás a 14. oldalon →

A halcsatorna medre

Épülő halcsatorna vasbeton bukókkal

elkezdődtek a kivitelezési földmunkák.

A tervezett 301 fm hosszú csatorna nyomvonalában a föld kitermelése folyamatos, már 188 fm elkészült. A kitermelt föld deponálása a Hármas-Körös jobb oldali kezelőépület mögötti udvarban történik. Az osztószigeten ideiglenesen deponált föld az elkészült műtárgyak mögé kerül visszatöltésre a munkák előrehaladásával folyamatosan.

Az alvízi lépcsős műtárgy négy ütemben épül meg, jelenleg az első üteme készült el. A további ütemek kivitelezéséhez elkezdték a larsen lemezek leverését az ideiglenes mederelzáráshoz. A kivitelezés során folyamatos víztelenítésre lesz szükség.

A földmedrű csatornában összesen 9 vasbeton bukó épül meg, melyek a szakaszos vízszintesést biztosítják. Jelenleg 4 bukóműtárgy készült el, melyeknek fenékszintjét a betonba épített terméskő elhelyezésével érdesítették.

Az osztószigeten való átjáráshoz nagyméretű műtárgyat kell építeni. A műtárgynak biztosítania kell a halcsatornán a közúti terhelésű tehergépjárművek átjárását is. A halcsatornában a műtárgy helyének előkészítése megtörtént, az alapbeton elkészült, júliusban történik a műtárgy beemelése.

2014. október közepén várható a műszaki átadás-átvétel.

Nagy Mariann

Sajtótájékoztató az Árvízkapunál

2014. június 11-én sajtótájékoztatót tartottunk az Árvízkapunál, abból az alkalomból, hogy a felújítási munkák elvégzése érdekében az elmúlt időszakban ideiglenes földelzárás készült a műtárgy al- és felvíze felett, és megtörtént az árvízkapu teljes víztelenítése. Így az a különleges helyzet állt fent, hogy láthatóvá vált az árvízkapu teljes, egyébként víz alatt lévő szerkezete. A sajtótájékoztatót Markó István osztályve-

Az érdesített fenékszint

zető mutatta be a Komplex Tisza-tó projekt KÖVIZIG-et érintő beruházásait, majd Dénes György folyó és tógazdálkodási referens ismertette a Hortobágy-Berettyó árvízkapu beruházási munkáit a helyszínenbejárás során.

A Komplex Tisza-tó projekt a KÖVIZIG területén

A Tisza-tó és a kapcsolódó vízgazdálkodási létesítmények egyre jelentősebb szerepet töltenek be az Alföld vízgazdálkodásában, a víztározásban, a vízhiányos időszakok kiegyenlítésében. Ezért alapvető érdek biztosítani annak a rendszernek a működőképességét, amely

a Tisza Körös-völgy vízgazdálkodását, termelésbiztonságát szinten tartja, a biológiai sokféleséget hosszú távon segít megőrizni.

A Komplex-Tisza-Tó Projekt keretében mindazon létesítmények rekonstrukciójára sor kerül, melyek a fenti célok elérését, e sokrétű funkciók ellátását biztosítják. Nyári kisvízes időszakban a Körösök természetes vízkészlete nem teszi lehetővé a mezőgazdaság vízigényének kielégítését. A Körös-völgy vízpótlását a Tisza-Körös-völgyi Együttműködő Vízgazdálkodási Rendszer létesítményein a Tiszalöki és Kiskörei vízlépcső feletti bögéből

Folytatás a 15. oldalon →

Dénes György helyszíni tájékoztatója

Markó István osztályvezető előadása

átvezetett Tisza víz biztosítja. A Tiszából összesen 22,4 m³/s vízátvezetés érkezik, melyből a Körös-vidék felhasználásán kívül 2,8 m³/s-ot az ATIVIZIG területére adunk át. A szolnoki, debreceni és a gyulai vízügyi igazgatóságok konzorciumi megállapodása keretében a KEOP-2.2.1/2F/09-2011-0001 Komplex Tisza-tó projekt munkáinak megvalósítása érdekében lefolytatott közbeszerzési eljárást követően a konzorcium képviselője, a mérnöki tevékenység ellátásával a Tisza-tó Mérnök Konzorciumot bízta meg. A kivitelezési munkák elvégzésére pedig a Békés-Drén Kft-vel kötött szerződést. Komplex Tisza-tó projekt, igazgatóságunkat érintő III. sz. részprojektjében a Szarvas-Kákai szivattyútelep és az öntözőrendszer K-1 főcsatornájának, valamint a Hortobágy-Berettyó árvízkapujának rekonstrukciója keretében az események felgyorsulásának lehetünk szemtanúi. Mindhárom részprojekt munkaterület átadása 2012. december 21-én megtörtént.

Azóta eltelt időszakban a következő munkálatok elvégzése történt és vannak folyamatban:

Szarvas-Kákai szivattyútelep

A szivattyútelepet érintő munkák

épületszerkezeti, gépészeti, villamos és mélyépítési beavatkozást igényelnek.

Az elvégzett munkák nagyrészt építészeti jellegűek voltak. Elkészült az épület lapostető szigetelése, a bádogos munkák, külső nyílászárók cseréje, az épület jellegét meghatározó töredezett, nagyfelületű üvegfalak cseréje, nyílászárók cseréje, az épületet körülölelő járdák és felületek betonozása. A kezelő személyzet komfortfokozatát emelő munkáspihenőhöz a vízvezeték kiépítése, vízszblokk kialakítása. Az építészeti munkákkal párhuzamosan elkezdődött a szivattyúk felújítása is. A CsV500-as szivattyú és tolozárjának felújítás megtörtént, a 3 db Cs1000 szivattyúból kettő szivattyú javítása és visszaszerelése valósult meg. A harmadik CSV 1000 típusú szivattyú leszerelése és műhelybe szállítása is megtörtént. Az EVIG típusú villanymotorok és a vezérlő rendszer beszerzése folyamatban van, szállításuk szeptember hónapban várható. A szivattyútelep nyomóaknájában a csappantyúk felújítása megtörtént. Az aléptítmény felújítása, a szívóaknák iszaptalanítása a Szarvas-Békésszentandrás-holtág elzárása mellett megtörtént, a szívóaknák felújítása a szivattyúk felújításával párhuzamosan történt. A vakolás, festés pontos helyei kijelölésre kerültek, a vakolás készültségi állapota 650%. A fém felületek festése folyamatban van, készültségi állapota 80%. A villamos munkák előkészítés alatt vannak.

K-1 öntöző csatorna

Az öntöző csatorna kiviteli tervdokumentációját a tervellenőr elfogadta. Jelenleg a földmunkák elvégzése és műtárgybontás, felújítás van folyamatban. A csatornakotrás a vízszolgáltatás megkezdése előtt teljes hosszban elkészült. 9 műtárgyat elbontottak, 1 elbontására a későbbiekben kerül sor. Az átépítésre tervezett műtárgyakból 3 elkészült, 1 kivitelezése folyik. 3 kivitelezése még nem kezdődött el. A töltés ma-

gasítás 6780 m hosszban elkészült. A rámpák építése a mentett oldalon folyik.

Az öntözővíz szolgáltatás befejeztével készül a RENO matracos mederburkolat.

Hortobágy-Berettyó árvízkapu

Már a duzzasztási időszakban, függesztett állvány biztosítása mellett elbontásra került az üzemi híd, a hídfekék kibetonozása megtörtént. Az új, nagy teherbírású hídszerkezeti áthidaló betongerendákat legyártották, a híd elkészült, a terhelési próbát kell elvégezni. Ideiglenes földelzárás készült a műtárgy al- és felvize felől. A munkaterület teljes víztelenítése december közepére megtörtént, annak érdekében, hogy a kapu vasszerkezeteinek és betonfelületeinek teljes felújítása és az al- és felvizi betétgerenda hornyainak kialakítása száraz körülmények között elvégezhetőek legyenek. Ezek a munkák ez időre elkészültek. A darupálya betonozása elkészült. Az ideiglenes elzárás telített tölgy gerendáit július hó folyamán kiszállítják. Az ideiglenes gerendák tárolójának vasait legyártották, a földmunkák elkezdődtek. A támpálya felúszás elleni beton nehezékeinek bontása folyamatban van a fa tömítő elemek leszerelése megkezdődött.

Vezérlő-szabályozó rendszer kivitelezése

A projekt keretében területünkön az alábbi fejlesztések valósulnak meg:

Berettyó, Darvas: távjelző vízállás távjelző állomás kiépítése

Hortobágy-Berettyó, Ecsefalva: vízállás távjelző állomás kiépítése
Hortobágy-Berettyó, 1+470 fkm: távjelző vízhozammérő állomás kiépítése

Hortobágy-Berettyó, Árvízkapu al-só-felső: vízállás távjelző állomás kiépítése

2014. tavaszára az állomások aléptítményei elkészültek, az év további

részében a műszerek beszerelése illetve a rendszer üzembe helyezése történik.

A megvalósuló fejlesztések eredményeképpen a Tiszai vízávezetések a Körös rendszerbe jobban nyomon követhetők lesznek. Az üzemirányítás könnyebbé válik a 3 VIZIG (KÖTIVIZIG, TIVIZIG, KÖVIZIG) együtt működésében, mivel azonos rendszer kerül kiépítésre mindhárom igazgatóságon, melyek egymással is kapcsolatban lesznek.

A Hortobágy-Berettyón kiépítésre kerülő mérőrendszer nagyban segítheti az Árvízkapu zárása után, a főcsatorna üzemrendjének kialakítását, valamint a szükséges védelmi beavatkozások (pl. szivattyútelepítés, beemelések korlátozása) előkészítését, elvégzését.

Markó István

Szeptemberre új köntösben a törzsi szoba

A székházunkban megvalósuló törzsi szoba átalakítási, korszerűsítési munkái elérték a 70%-os készültséget. Befejeződtek a szerkezetépítési, betonozási és gépészeti munkák. A betonlajzat teljes kiszáradásához szükséges várakozási idő letelte után a következő hetekben látványosabb részéhez érkezik a kivitelezés, hiszen a festési munkák után a helyiségben lerakásra kerül a csapornyos parketta, illetve elkezdődik a helyiség egyedi bútorzatának gyártása, valamint a digitális vetítőfal kialakítása.

A törzsi szoba felújítása

Csíkeri gátórház felújítása

Szerkezetkész állapotban a Csíkéri gátórház

2014. július 18-án helyszíni bejárást tartottunk a Berettyó folyó jobb partján lévő Csíkéri gátórtelen, ahol megtekintettük az újonnan épülő gátórház kivitelezését. Az épület szerkezetkész állapotba került. A beruházás 2013. novemberben a

régi őrház elbontásával kezdődött és várhatóan idén szeptemberben befejeződik. A következő hetekben a belső építészeti, gépészeti és elektromos szerelési munkálatok, valamint a nyílászárók, berendezések elhelyezése fog megvalósulni.

Varga Melinda

Nyári közfoglalkoztatási program

2014. május 1-jén elindult a 2014 évi nyári országos közfoglalkoztatási program. A programban érintett települések száma 55, a teljes költség 597,3 millió Ft. A program során foglalkoztatni kívánt létszám (átlag) 1 552 fő. 180 közfoglalkoztatott képzését tervezzük, az alábbi képzés típusokban:

- számítógépezői ismereteket nyújtó tanfolyam (10 fő)
- bérügyintéző (12 fő)

- motorfűrész kezelő (15 fő)
- segéd gát-, és csatornaőr (15 fő)
- zsaluzóács (20 fő)
- védelmi erdősáv telepítője (50 fő)
- mezőgazdasági vontató vezető (28 fő)

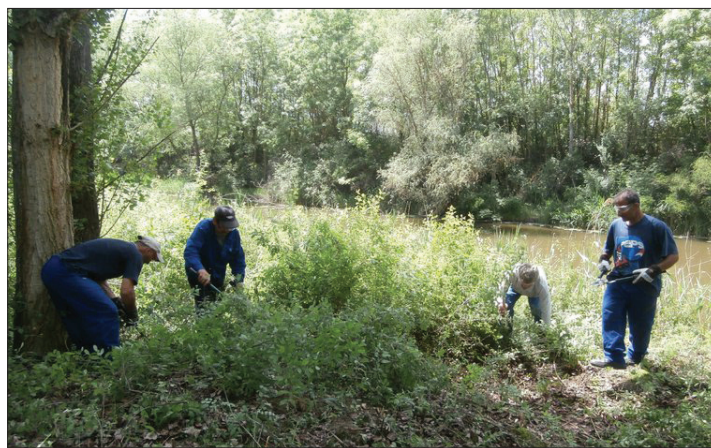
A 2014. évi nyári országos közfoglalkoztatási program 2014. szeptember 30-ig tart.

Folytatás a 17. oldalon →

Erdők ápolása	100 ha
Kaszálás, parlagfűirtás	800 ha
Cserjeirtás	100 ha
Műtárgyjavítás	18 000 munkaóra
Védelmi központok, őrházak, szertárak, melléképületek, telephelyek karbantartása	40 000 munkaóra
Gép és vízi jármű karbantartás	5 000 munkaóra
Adminisztráció	25 000 munkaóra
Raktározási, udvarosi feladatok	40 000 munkaóra

Dalmadi Zsolt

Sebeséri-csatorna, cserjeirtás

Vízrajzi mérőgyakorlat Balatonfüreden

Az idei évben az Országos Vízügyi Mérőgyakorlat - a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság szervezésében - a Balaton környékén került megrendezésre május 5-7. között.

A mérőgyakorlat lebonyolítása hármas célt szolgált, az elsődleges cél a különböző mérőműszerek, azonos mérési körülmények között szolgáltatott eredményeinek összehasonlítása volt. A másodlagos cél a Balatonba érkező vízfolyások egyidejű vízhozammérése, amely a tó vízforgalmának meghatározásához nyújt jelentős segítséget. A harmadlagos cél pedig a vízhozammérésekkel egyidejű vízminőség mérés a betor-

kolló vízfolyásokon.

A méréseket a 12 Vízügyi Igazgatóság, valamint a bajai Eötvös József Főiskola mérőcsoportjai végezték, összesen 44 szelvényben. Az összehasonlíthatóság szempontjait figyelembe véve minden mérési pontot legalább 2 mérőcsoport mért. A KÖVIZIG mérőcsoportja (4 fő) a Balaton déli partján, 7 szelvényben végzett méréseket Balatonmáriafürdő-Balatonöszöd térségében.

A mérések kiértékelése során megállapítást nyert, hogy a vízrajzi mérőcsoportok felkészültek az ilyen jellegű feladatok végrehajtására,

a mérési eredmények a várakozásoknak megfelelően és pontosan alakultak. Az eredményekből a KDVVIZIG vízrajzi munkatársai által meghatározásra került a Balaton teljes hozzáfolyásának napi összege és elkészült a tó napi nyers vízmérlege.

A méréseken kívüli programok is nagyon hasznosnak bizonyultak. Érdekes előadást hallhattunk a Balaton vízforgalmáról, vízáramlásáról, valamint nagyon tanulságos szakmai kiránduláson vehettünk részt a MAL Zrt. Kolontári vörösiszap tározójánál.

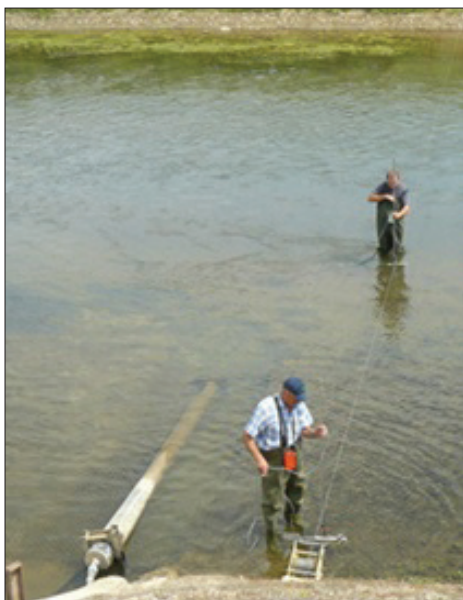
Lukács Béla

Vízhozammérés a Nyugati övcsatornánál

Magyar-Román interkalibrációs vízhozammérés

A Magyar-Román Vízügyi Műszaki Bizottság XXV. Ülésszaka 2014-re is feladatul tűzte ki a két ország határfolyóin a határhoz legközelebb eső vízrajzi állomásokon az interkalibrációs célú vízhozammérések végrehajtását. Az interkalibráció célja, hogy összehasonlíthassuk a két országban alkalmazott mérés technikák és adatfeldolgozási előírások által szolgáltatott eredményeket, mivel ezek az eredmények képezik az országhatáron átvezetett vízkészletek meghatározásának számítási alapját.

Vízhozammérés a Fekete-Körösön Zerindnél

Vízhozammérés a Fehér-Körösön Kisjenőnél

2014-ben, a korábbi évek gyakorlatához hasonlóan két alkalommal hajtottunk, illetve fogunk végrehajtani ilyen típusú méréseket. Június 23-25 között román területen került sor a mérések végrehajtására, míg magyar területen szeptember hónapban fogjuk elvégezni a méréseket. A mért szelvények román területen a Fekete-Körös zerindi, a Fehér-Körös kisjenői, valamint a Sebes-Körös nagyváradí, míg magyar területen a Fekete-Körös sarkad-malomfoki, a Fehér-Körös gyulai duzzasztó feletti és a Sebes-Körös körösszakáli szelvényei voltak, illetve lesznek.

A román területi mérési időpontban az uralkodó kisvízi állapotok lehetővé tették a vízben állva történő érési módszer alkalmazását, ahol mindkét fél forgóműves sebességmérő műszert használt a méréshez. A techni-

ka és a mérési módszer tehát megegyezett, a különbség mindössze a műszerek típusában volt. Román részről OTT, magyar részről SEBA típusú műszerrel mértünk.

A mérési eredmények feldolgozásával kapcsolatban tudni kell azt, hogy alapvető különbség a két ország előírásai között, hogy a magyar előírások kevesebb mérési függvényben

több mérési pontot, míg a román előírások több mérési függvényben kevesebb mérési pont megmérését írják elő. Ezen különbségek ellenére a mérési eredmények jó egyezőséget mutattak, az átlagtól való eltérések sehol sem érték el az 5%-os értéket, amit az alábbi táblázat is szemléltet.

Kiss Attila

Vízfolyás megnevezése	Mérés helyszíne	Mérést végezte	Vízhozam (m ³ /s)	Eltérés az átlagtól (%)
Fehér-Körös	Kisjenő	Román	5,58	-1,4%
		Magyar	6,78	1,4%
Fekete-Körös	Zerind	Román	4,36	-4,9%
		Magyar	4,81	4,9%
Sebes-Körös	Nagyvárad	Román	5,33	0,9%
		Magyar	5,24	-0,9%

Preventív védekezési munkák

A belvízvédelmi és öntözés-üzemelési feladatok akadályozó tényezőinek előzetes felmérése után, május 9-én távmondattal érkezett az OVF-től, hogy aszályra és belvízvédkezésre való felkészülés miatt, I. fokú készülséget kell elrendelni 6 belvízvédelmi szakaszon. 2 kizárólagos állami tulajdonú és 7 forgalomképes állami tulajdonú csatorna került kijelölésre. A kijelölés további 18 szí-

vattyútelepi javítást is tartalmazott. A munkák fenntartási jellegűek, a biztonságos üzemeltetéshez szükséges állapot elérését célozták meg.

A rendelkezésre álló források ütemezésével kapcsolatban érkezett utasítás értelmében, a munkák összes költségének 20%-át tartalék listára kellett tenni. Ennek figyelembevételével kerültek megkötésre a

vállalkozói szerződések.

Saját kivitelezésben végzett munkák:

- A Szeghalmi-övcSATORNÁN és az Ó-Berettyó-cSATORNÁN 6, a DF-1-cSATORNÁN és a Sebeséri-cSATORNÁN 2 vízkormányzó műtárgy felújítása.
- Úszónádvágózás a Décs-Fazekaszugi-öntöző-főcsatornán

Folytatás a 19. oldalon →

4 656 fm hosszban, a DF-1-öntözőcsatornán 2 252 fm hosszban, a Csurgó-Alsóréhelyi-csatornán 7130 fm hosszban.

Vállalkozó által elvégzett munkák:

A Békés-DRÉN Kft. végezte a Szeghalmi-övesatorna iszapptalanítását 6 618 fm hosszban, és az Ó-Berettyó-csatornáét 5189 fm hosszban.

A Körösi Vízgazdálkodási Társulat végezte a Décs-Fazekaszugi-öntöző-főcsatorna gyökérszűréses kotrását 1350 fm hosszban, a DF-1-öntözőcsatorna szivárgó árkának kihúzását, a Danzugi 1 és a Danzugi 1-1-csatornák kotrását teljes hosszban (1557 + 1983 fm), valamint a Danzugi-1-csatorna 1+557 szelvényében lévő vízkormányzó műtárgy felújítását.

A Körös-Berettyói társulat végezte a Sebeséri-csatorna kotrását teljes hosszban (6968 fm).

A szivattyútelepi javításokat a két társulat végezte. A javítási munkák az üzembiztonság javítását, helyreállítását célozták meg. A munkák során elektromos és diesel szivattyúk egyaránt érintettek voltak. Az érintett létesítmények: Félhalom, Boldisháti, Nádoréri, Csiff-Vargazugi, Töviskesi, Pakaczi,

Sebesér kotrás után

Pappsziget-garai, Szigetderéki, Kirítóéri és a Tikoséri szivattyútelepek.

A megadott teljesítési időpont június 20-a volt. A fenti munkák folyamatos előrehaladással készültek el a megadott határidőre.

A 20%-os tartaléklista munkáinak elvégzésére július 23-án érkezett meg az engedély, így jelenleg zajlik a Décs-Fazekaszugi-öntöző-főcsatornán 1, az Ecseg-Felsőréhelyi-csatornán 4, a Csurgó-Alsóréhelyi-csatornán 1 vízkormányzó műtárgy felújítása, valamint a Csurgó-Alsóréhelyi-

csatorna 0+000 – 7+130 szelvényei közötti szakasz úszónádvágózása saját kivitelezésben.

A Körösi Vízgazdálkodási Társulat jelenleg gyökérszűréses kotrást végez a Danzugi 1-1-csatorna 0+000 – 1+983, és a Csurgó-Alsóréhelyi-csatorna 7+130 – 9+089 szelvényei között.

Jelenleg zajlanak a Horgai, Danzugi, NK-1, Nagyködmönösi, Csurgói, Csudaballai, Hídszegi és a Törzsököséri szivattyútelepek felújítási munkái.

Bujdosó Szabolcs

Kerékpártúra a Keleti-Kárpátokban

Pihenő a Nyergestetőn

Gyergyószentmiklóstól közúton 157 km megtétele után lehet Brassóig eljutni. Nekünk ez 350 km alatt sikerült. Elsősorban nem térképészeti ismereteink hiánya miatt nyúlt meg ennyire az út, hanem az útvonal kijelölése révén. Volt párszor, hogy rossz irányba mentünk, ez 100 méteren belül mindig ki is derült. Az útvonal meghatározása során döntő prioritással bírt a forgalmas utak lehetőség szerinti elkerülése, valamint minél több szép táj érintése. Idén is négyen szántuk rá magunkat a kerékpározásra (Such Pál, Lukács Béla, Láza Tibor, Jobbágy Zoltán) a kísérő kocsis tagjait pedig az össze-

Folytatás a 20. oldalon →

szokott id. Jobbágy Zoltán, Sík István páros alkotta. A kerékpáros csapat tulajdonképpen már „leszedált” állapotban érkezett a túrára. Köhögés, derékbántalmak és kimerültség, melyekhez a napok során tönkremenő térdek csatlakoztak. A rokkantsági szinttől függően változott az aktívan tekerő kerékpárosok száma egytől négyig, többféle felállásban.

A rokkantsági szint figyelmen kívül hagyásával indult az első nap, hiszen ekkor két hegyen kellett keresztülvergődni a szállásig. Ezzel a tudattal indultunk el a Gyergyói-havasokba a Gyergyói-medencéből. Hosszas kacskaringózás és emelkedés után, a szerpentineket elhagyva jutottunk el a Gyilkos-tóhoz, majd a Békás-szoroson keresztül egészen a Csíki havasok északi lábáig ereszkedtünk. Itt a kísérő kocsik már nem jöhetett velünk a hegyek közé, hiszen az átkelés a Bükkhavason nem alkalmas személygépkocsik számára. A táj egyre vadregényesebbé változott, ahogy az út mentén a házakat felváltották a fák. Szerencsére nem tudtuk személyes tapasztalattal alátámasztani, hogy az egy négyzetkilométerre eső lakosok számánál nagyobb a medvék hasonló mutatója. Az első komolyabb bicikli szervizelési munkálatok festői környezetben zajlottak, a Bükkhavas tetején. Az ereszkedés a Gyimesekbe lassabb volt, mint gondoltuk, hiszen a kavicsos terepen nem indokolt a száguldozás. A Gyimesi-szoros megtekintése után eső és hasmenés előtt érkezünk a Borospataki skanzenbe, ahol első napi szállásunk volt. Természetesen a szakasz utolsó 2 kilométerére egy defekt is színesítette a programot.

Reggel a defektes kerékpár hadrendbe állítása után frissen és jól tápláltan indultunk neki következő napi emelkedőknek, mely a Gyimeseket választja el a Csíki-medencétől. Útközben egy 5 perces szemerkélő eső ránk ijesztett, de a megfelelő felszerelés megvédett mindenkit az elázástól. Csíksomlyó

A kerékpáros csapat

érintésével az alsíki falvakon keresztül jutottunk el a borvizek tarkította vidékre a Csomád hegység tövébe, Sepsibükszádra. Két dologra nem volt szükségünk ezen a napon. Térdpanaszra és az utolsó pár kilométeren leszakadó égre.

Az eső éjszaka kiszórakozta magát, kellemes időben indultunk el a Szent Anna-tó vizitálására. A hegyen feljutás embert próbáló feladat, még edzett állapotban is. Morszolódott a brigád, de végül feljutott mindenki, amit kérés esetén fényképes dokumentáció is alátámaszt. Bálványosfürdőtől lefelé vezetett utunk a Háromszéki-medencébe. Az utat végig fák szegélyezik mindkét oldalról, megtekintése kocsival is ajánlott. A táj nyújtotta élményből a kátyúk kerülgetése von csak le egy kicsit. Kézdivásárhelyen pihentünk keveset, ahol konstatáltuk, hogy a környező hegyek felett minden irányban esőfelhők tornyosulnak. Ekkor a főúton haladás mellett döntöttünk a kanyargósabb és hosszabb mellékutak mellett. Rohamléptekben értük el Prázsmárt. Itt találkoztunk először a térségre jellemző erődtemplomok egyikével. Utolsó útszakaszunkon már a szántó föld túloldalán vigyorgott ránk az eső, de

ügyesen kislisszantunk alóla és befutottunk Négyfaluba, a szállásunkra.

Utolsó napunk során a Brassó környéki erődtemplomok tornyát követve haladtunk déli irányba. A töröcsvári kastély megtekintése volt túránk legdélebbi megállója. A marketing célból félrevezetően Drakula kastélynak keresztelt vár I. Lajos király idején épült. Egy kicsit nem figyeltünk oda és máris a barcarozsnyói vár közelében voltunk, ahol a főútról letérve a Brassópojánára tekerés volt a következő akadály. Lélekromboló és egyben erősítő szerpentinek vezettek a brassói sípálya parkolójához. A pálya tetején még volt hó május elseje előtt egy nappal is. A hegyről lefelé is szerpentin vezetett, de ebben az irányban sokkal kellemesebb volt haladni, hiszen önfelelt jutalomszálgulás volt az utolsó 30 perce a túrának. Brassó főterén végződött az út.

Az útra visszatekintve megállapítottuk, hogy minden emelkedőre megérte felküzdeni magunkat, hiszen a túloldalon mindig lejtő várt minket.

Jobbágy Zoltán

MHT szakmai tanulmányút Erdélyben

A Magyar Hidrológiai Társaság Békés Megyei Területi Szervezete 2014. május 27 – 31. között szakmai tanulmányutat szervezett Románia középső, Erdély középső-, keleti, ill. délkeleti területén lévő jelentősebb felszíni vizek és vízgazdálkodási létesítmények megismerésére.

A szakmai program és a felkeresett táji-kulturális értékek meghatározásában nagy segítséget kaptunk a Bodoki Károly Vízügyi Múzeum Baráti Kör vezetőitől, különösképpen Takács Lajos tiszteletbeli elnöktől, nyugalmazott vízügyi igazgatóunktól és Czakóné Czédli Jolán elnöktől, volt vízügyi osztályvezető kollégánunktól, akiknek ezúton is külön megköszönöm értékes és segítő tanácsaikat.

Az út során kiemelt figyelmet fordítottunk a „Bodoki emlékvé” eseményei keretében a sepsibodoki családi gyökerekkel rendelkező Bodoki (Henter) Károly szülőföldjének felkeresésére, az ottani méltó tiszteletadás megtételére. Tanulmányutunk természetesen nagyon jó szakmai lehetőséget adott a tanulmányúttal érintett terület felszíni vízfolyásai szabályozásának, a víztározások, a vízátervezetések, a vízerő hasznosítások helyzetének helyszíni tanulmányozására.

A tanulmányút vízrajzi, hidromorfológiai szakértői, tájékoztatási feladatait Czako András, a KÖVIZIG munkatársa végezte, nagy-nagy lelkesedéssel és alaposítással, melyet itt szintén külön megköszönök.

Az 5 napos tanulmányutunk 42 résztvevője bejárta a Maros, a Cerna (Hunyad megye), a Sztrigy, az Olt, az Argyas, a Turku, a Barca, a Tatrang, a Nagy-Küküllő, a Kapus és részben a Sebes-körös vízgyűjtőjének és folyómedrének egyes jelentős szakaszait, több völgyzárógátás víztározót is felkeresett.

Az út első napján megemlékezésünk és örök tiszteletünk jeléül felkerestük előbb az aradi Szabadságszobrot, majd az aradi Vértanúk Emlékművét. A Szabadságszobor talapzatán, Damjanich János tábornok bronz domborművénel elhelyeztük az MHT Békés Megyei Területi Szervezetének 2014. évi látogatására utaló nemzeti színű emlékszalagot is.

Aradról utunkat keleti irányban folytatva rövid üzemlátogatást tettünk a ménesi borvidék Wine Princess Borászatában. Innen tovább haladva rápillanthattunk a jelenleg teljes felújítás alatt álló - ezért mind a látogatók, mind a klerikális rendezvények előtt lezárt állapotú - Máriaradna híres templomára, majd Solymos és Déva váraira. Útközben megismerkedtünk a Maros folyó Arad - Piski közötti szakaszán lévő medertározókkal, valamint a Vajdahunyad vízellátásában kiemelt szereppel bíró, íves vasbeton gáttal rendelkező Csolnakosi (Cincis) víztározóval (gátmagasság: 48 m, tározott víztérfogat: 43,5 millió m³).

Vajdahunyad váránál –közepesen szemerkélő esőben- még egy-egy jól sikerült fénykép elkészítésére is volt lehetőségünk.

Terveink között szerepelt a Piskinél lévő egykori fahíd cölöpmaradványainak felkeresése, mely hídrét folytatott csata az 1849-es szabadságharc egyik fontos és híres eseménye volt. Tekintettel azonban a korábbi napok esőzései miatt megáradt Sztrigy folyó magas vízállására, valamint a szigorú Uniós előírások következtében meghatározott és a nap során már igen korlátozottá vált hátralévő, az autóbuszvezetőnk részére még megengedhető vezetési időtartamra, erre már nem volt lehetőségünk.

A Piski Nagyszeben közötti utat a közelmúltban elkészült autópálya szakaszon tettük meg. Így útitervünkhöz képest mintegy 3 órával hamarabb érkeztünk meg nagyszebeni szálláshelyünkre, a Sára panzióba, ahol 1 éjszakát töltöttünk.

Több útitársunk - az említett 3 órás időnyereséget kihasználva – beszélt Nagyszeben központjába, hogy élvezve a 2007-ben Európa fővárosa címmel minősített történelmi település késődélutáni, részben eső áztatta hangulatát.

Szállásunkon egy igen finom vacsora után, a kevésbé elfáradt útitársaink még együtt nótázgathattak,

Folytatás a 22. oldalon →

Csoportkép Nagyszebenben

melyhez az alaphangot Nagy Sándor kollégánk és utastársunk tangó-harmonika játéka adta meg.

A tanulmányút 2. napján - immár verőfényes napsütésben - valamennyi résztvevőnkkel együtt egy rövid sétát tettünk Nagyszeben szépen felújított, de jelenleg is újabb felújítás alatt álló történelmi központjában. Ennek egyik „bizonyításaként” a cikkhez csatolom az út résztvevőinek a nagyszebeni „Vashíd”-on készült csoportképét.

Erre a 2. napra az Olt Vöröstorony szoroson átfolyó, egészen Ramnicu Valcea-ig tartó szakaszának bejárása jelentette a szakmai programunk egyik pillérét.

Itt több duzzasztóművel és erőművel rendelkező medertározót volt lehetőségünk tanulmányozni. Ezek közül különösen érdekes volt a Cainenii Mari közelében (attól felfelé kb. 3 km-re) lévő, a romániai rendszerváltozás miatt 1989. évben kb. 30-40%-os készülségi szinten félbehagyott, ma is a száraz munkagödörben található duzzasztó és erőmű gigantikus építménye.

A nap másik meghatározó vízügyes élménye volt a szintén íves vasbeton gáttal rendelkező Vidraru víztározó gátjának felkeresése, mely a Fogarasi-havasoktól délre, a Transzfogarasi autóúton található. A gát igen gigantikus méretekkel rendelkezik (gát-

Az Olt völgye

magasság: 166 m, tározott víztérfogat: 465 millió m³), és a szó szoros értelmében szédítő látványt nyújt, ahogyan az általa elfoglalt szűk völgyben elhelyezkedik.

Aznapi utunk során kétszer is kerestettük a Kárpátok vízválasztóját (a Vöröstorony szoros közelében, ill. a Tölcsvári-hágónál), melyek mindkét esetben csodálatos látványt jelentettek. A viszonylag hosszú és sok szakmai részletet tartalmazó út végén kicsit megfáradva érkeztünk meg Brassóba, a Korona Szállodába, ahol 3 éjszakát töltöttünk el.

A 3. napon Brassóból Dél-kelet felé indulva érintettük Négyfalu települést, mely a barcasági csángók egy részének települése. Ezt követően rövid látogatást tettünk a Tatrang víztározónál, mely Brassó vízellátását biztosítja. A délelőtti folyamán a sepsiszentgyörgyi Székelymúzeum táji, történelmi kiállítását néztük meg. Itt -többek között- láthattuk Erdély egyetlen, tökéletes épségben megmaradt, Gábor Áron öntötte réz-ágyúját.

Nagyon fegyelmezett csoportunk - az út előkészítése során leegyeztetett időpontnak megfelelően - gyakorlatilag percnyi pontossággal érkezett meg a sepsibodoki Henter Károly Általános Iskolához, az ottani idő

szerint 13:00 órára.

Itt az iskola vezetése, számos tanára és diákja fogadta csoportunkat. A Bodoki emlékév eseményeihez csatlakozva, előbb az iskola részéről Istók Judit igazgató asszony, majd csoportunk részéről Réti László megyei titkár, túravezető és Takács Lajos ny. igazgató úr mondott ünnepi beszédet. Ezekben - a Bodoki családot, elsősorban Bodoki Károly vízepítőmérnököt - méltattuk, majd közösen elhelyeztük tiszteletünk és főhajtásunk koszorúit az iskola bejáratánál lévő Bodoki (Henter) Károly emléktáblánál.

A délután során még volt időnk a kisbaconi Benedek Elek emlékház, valamint az attól kb. 500 m távolságra lévő működő vízimalom, s végül a Szent Anna tó felkeresésére is. A délutáni kulturális és szakmai program lebonyolításában páratlan segítséget kaptunk Kodolányi András úrtól, a sepsibodoki Henter Károly Általános Iskola tanárától, aki maximális hely-, táj- és történelmi ismereteivel, valamint jellegzetes székely egyéniségével és humorával úgy gondolom valamennyiünk számára hosszú ideig maradandó, kellemes órákat szerzett. Többek között az ő javaslatára iktattuk be programunkba a Szent-Anna tó rövid fel-

Folytatás a 23. oldalon ↪

A gigantikus méretekkel rendelkező Vidraru gát

Emléktábla koszorúzás Sepsibodokon

keresését, mely és az azt körülvevő erdő jelenleg haragoszöld színű fáival, a késődélelőtti napfényben szívet-lelket melengető hangulatba ringatott bennünket. Ezt a csodás hangulatot tovább fokozta az az élményünk, hogy a Szent-Anna tótól visszaindulva még egy igazi barna medvét is megfigyelhettünk, tőlünk mintegy 200 méterre, azaz biztonságos távolságban. Ő ránk mit sem hederítve, nyugodtan keresgélt, lakmározott a fás-ligetes domboldalon. Szálláshelyünk irányába tovább utazva - Kodolányi András barátunk tanácsára - egy rövid rácsodálkozás és fénykép erejéig megálltunk a Sepsibükszádi-medencére nyíló kilátóhelyénél, ahonnan valóban gyönyörű kilátásban, fény és színviszonyokban volt részünk. (Itt megtapasztalhattuk többek között azt is, hogy a zöld színnek milyen sok árnyalata, változata létezik a természetben, különösen egy ilyen kellemes, késődélelőtti napsütésben.) A nap tanulsága egyértelműen az volt számunkra, hogy olyan csodálatos ez a felkeresett Háromszéki, Bodoki vidék, olyan barátságosak az ott élő emberek, hogy ide bizony máskor is még feltétlenül vissza kell jönnünk!

Tanulmányutunk 4. napján a Brassótól délre lévő híres természeti és építészeti helyeket (Bucsecs-csúcs, Sinaia, Peles királyi kastély,

Töröcsvár kastélya) terveztük felkeresni. Terveinket és lelkesedéseinket a kora délelőtti órákban már közepes intenzitással hulló eső igyekezett elvenni.

Esőben értük el a német Hohenzollern uralkodói családból származó I. Károly, későbbi román király által 1873-1914. között épített sinaiai Peles királyi kastélyt. A német barokk stílusban épített és teljesen be is fejezett, rendkívül sok fadísztést tartalmazó kastély megtekintése valamennyiünk részére nagy élményt jelentett. Ebben külön köszönet illeti a részben magyar származású, ottani muzeológus idegenvezetőnket, aki rendkívül sok információt is elmondott a kastély múltjáról és jelenéről.

A kastélylátogatásunk alatt az eső megszűnt és a nap is egyre inkább kezdett a felhők mögül elő-előbújni, de az is látszott, hogy a felettünk lévő 200-300 m-es magasságban többnyire a közel egybefüggő felhők dominálnak. Így igen bizonytalanná vált a 2200 m magas Bucsecs fennsíkon lévő, drótkötélpályás felvonó segítségével megközelíthető következő úticélunk felkeresése. Az idő szorításában ugyanakkor döntenünk kellett, melyet szavazással tettünk meg. A rendkívül bizonytalan időjárás és a továbbra is erősen esőre hajló felhőzet miatt, a társaság mintegy $\frac{3}{4}$ -e nem javasolta a Bucsecsen lévő kilátó és a szél-fújta sziklaalakzatok felkeresését. (Ez a döntésünk utóbb - a nem túl sokára ismét elkezdődő és egyre erősödő esőzések miatt - teljesen tökéletesnek bizonyult, melyet akkor már a felmenetelre eredetileg igennel szavazók is helyesnek könyveltek el.)

Az esős napunk másik kastélya Töröcsvár kastélya volt, melyet már igen erős esőben és jó pár száz méter gyaloglással tudtunk felkeresni. A kastélynak közismertek a Drakula gróffal kapcsolatos (rém)történetei, melyet egyes történészek - a rémisztő részletek vonatkozásában - kétségbe vonnak. Összességében érdekes volt ez a kastély is, de pom-

pájában és jellegében nem vehető össze a Peles királyi kastéllyal.

A délután, illetve az este során legalább közepes intenzitásúra erősödött és gyakorlatilag folyamatos eső egyetlen pozitív hatása az volt, hogy a Brassóban lévő szállásunkra a tervezetthez képest mintegy 3 órával hamarabb érkeztünk vissza, s így lehetőségünk volt Brassó városában egy kis bevásárló körút megtételére is.

Az 5., utolsó napon - az egész éjszakán át, valamint a még reggel is szinte megállás nélkül hulló eső miatt - Brassóban sem tudtunk felvonóval feljutni a város fölé magasodó Cenk-hegy kilátójára. A rossz idő miatt maga a felvonó sem üzemelt. Ezért - gyors reggeli összehajtogatás és buszba szállás után - elindultunk hazafelé.

Útközben főhajtással és nemzeti színnel emlékszalagunk elhelyezésével emlékeztünk az 1849-es Szabadságharc áldozataira Fehéregyházánál, valamint a közeli Petőfi emlékműnél.

A Világörökség részét képező Segesvárnál megállva rövid sétát tettünk a vár zegzugos utcáin, megcsodálva azok ódon épületeit, magunkba szívva a várnegyed középkori hangulatát.

Segesvárnál még arra is volt időnk, hogy a városon átfolyó, közepesen megáradt Nagy-Küküllő folyóra is rápillanthassunk.

Utunkat folytatva egy ideig a Maros és az Aranyos folyók szintén enyhe áradó jellegét szemlélhettük.

A Torda - Kolozsvár közötti autópályáról igen szépen látszott a Tordai-hasadék déli bejárata, melyet autóbuszunkból többen is lefényképeztek, videóval rögzítettek.

Kolozsvártól hazafelé tartva, Czako András hidrológus szakértőnk-től részletes tájékoztatást kaptunk a Nagyvárad - Királyhágó alatti Sebes-Körös szakaszon üzemelő 4 db medertározóról, ezek duzzasztógátjairól és erőműveiről.

Folytatás a 24. oldalon →

Szakmai tanulmányutunk lelkes csoportja - valamennyien épségben, jó egészségben, de azért egy kicsit talán el is fáradva - este 7 órakor érkezett vissza Gyulára, utunk kiindulási pontjára, igazgatóságunk központi épületéhez.

A leírtakból is jól érzékelhető, hogy

rendkívül sok szakmai, kulturális és történeti ismerettel gazdagodva érkezünk meg tanulmányutunkról, melynek megvalósításában, a részvételi díjak támogatásában kiemelt szerepet vállalt az MHT Békés Megyei Területi Szervezete.

Ezúton is megköszönjük ezt a támo-

gatást, a tanulmányút résztvevőinek pedig a rendkívül fegyelmezett, a több napon keresztül közel napi 12-14 órás talponléte igénylő, komoly fizikai megterhelést is elviselő részvételt és pozitív hozzáállást!

Réti László

„Áprilistól-júniusig” a Bodoki Károly Vízügyi Múzeum Baráti Kör életéből

Azóta, hogy a Bodoki Emlékév legnagyobb eseménye - Bodoki Károly szobrának felavatása és az emlékülés - március 29-én nagy sikerrel megtörtént, közlünk több nap szinten látogatják meg a szobrot. Jó érzés látni, mennyien veszik körül, és örökítik meg a város ezen új színpontját, s ezzel elviszik a híret mindenfelé. Vannak kritikai észrevételek, de zömében csak jó vélemény lehet hallani. A város befogadta és megszerette, - mi mindenesetre így érezzük.

A Bodoki Emlékév hátralévő eseményeire a Baráti Kör részéről igyekszünk felkészülni, az április 9-én tartott vezetői megbeszélésen erről tanácskoztunk.

Május 14-én a Tájvízházban tartottuk összejevetelünket, mely „A török fürdőktől az ördög fürdőkádjáig” című épületgépészeti kiállítás megtekintésével kezdődött, mi meg hozzátettük az ismereteinket, különösen H. Kovács Gábor kollégánk kiegészítései voltak érdekesek, mert ő e szakterület jó ismerője.

Majd a „Vízügyi Legendárium” novella pályázat írásából hallgattunk felolvasásokat.

Először Málík Emma négy írását hallgattuk meg, szakmaisága, humora, nyíltsága tetszett mindenkinek, majd H. Kovács Gábor előadásában az „Ágy,” című történetet ismertük meg, melyhez magyarázatot és néhány plusz sztorit fűzött, melyeken jót derültünk, így görbe tükörben nézve az elmúlt évtizedeket, közben megbeszéltük a komoly eseményeket is.

Bak Sándor igazgató úrral májusban volt egy vezetői megbeszélésünk, amikor tájékoztatott bennünket arról is, hogy egy küldöttség utazik Sepsibodokra, a Henter Napokra, mely egyben Bodoki Károly bicentenáriumi ünnepség is lesz. Felajánlotta, hogy a Baráti Kör is tagja lehet a delegációnak, képviselőnknek Kőváriné Szabó Erzsébetet, titkárunkat választottuk.

Igazgató Úr kérésére a hosszúfoki ünnepség előkészítéseként egy helyszíni bejárást tartottunk május 20-án, aminek eredményeként megszületett a 40 éves évfordulóra tervezett beavatkozások jegyzéke. A munkákhoz hozzárendelésre kerültek a várható költségek is. Voltak egyéb, az ünnepséghez kapcsolódó ötleteink is, melyeket szintén tartalmazott az anyagunk. Nagyon jó hír, hogy a javaslatok egy része már az ünnepségre megvalósulhat (a többire még szeptemberben visszatérünk).

Baráti Körünk életében jelentős esemény volt május 29-e, amikor azok, akik részt vettek az MHT tanulmányúton, részeseivé váltak egy közös ünnepségnek Sepsibodokon, a Henter Károly Általános Iskolával. (Takács Lajos, Juhász András, Kiss Katalin, Marosán Rózsa, Török Jánosné, Török János, Czakó András, Czakóné Czédli Jolán voltak jelen.) Kedves fogadtatásban volt részünk, Istok Judit igazgatónő köszöntötte a kirándulócsoportot, és emlékezett meg a bicentenáriumról. Takács Lajos és Réti László mondott ünnepi beszédet, és megkoszorúztuk a

Bodoki-Henter család emléktábláját az iskola falán. A könyvtárban kedves „cifra kalácsos és köménylikőrös” hagyományos megvendégelés és beszélgetés volt, majd a műemlék református templomot és az emlékhelyeket, és a települést néztük meg Kodolányi András vezetésével.

Kiss Katalin - Gerhard Stengel és az útitársak jóvoltából - nagy doboz csokoládéval kedveskedett a gyerekeknek, akik az ünnepségen felejthetetlenül szépen mondták el számunkra Wass Albert Üzenet haza című versét, és énekeltek el egy református zsoltárt.

Bócz Rita tanárnő a segítségünket kérte egy Bodoki Károly életét és munkásságát bemutató kiállításához, örömmel gyűjtöttünk és küldtünk számukra anyagot (mint halljuk, el is készült az összeállítás).

A Baráti Kör június 11-én tartotta következő összejevetelét, amelyen rövid képes élménybeszámoló volt a Bodoki család szülőföldjén tett látogatásunkról, s megbeszéltük további feladatainkat.

A Bodoki Emlékév következő eseményeként 2014. július 22-én ünnepeljük, a Hosszúfoki Bodoki Károly Vízügyi Múzeum alapításának 40. évfordulóját, melyre Cserkúti Andrásné és dr. Vasas Ferencné elkészített egy új ismertetőt a Múzeumról, mely meg fog jelenni az ünnepségre.

Gabnai Zsuzsa értékes anyaggal gyarapította a Bodoki emlékeket, a kiállítás anyagát. Édesapja emléke-

Folytatás a 25. oldalon ↪

iből válogatva nagyon fontos anyagokra bukkant. Nagy segítség az ő közreműködése a Bodoki kutatásokban, a múzeum szervezési munkáit végző Gabnai Sándor műszaki tiszt lányaként most a Múzeumból három kiadványt készít elő sokszorosításra, amit még édesapja írt és szerkesztett.

Ezen kívül három „Bodoki” posztert készítünk a múzeum történetéről, a Bodoki családról, és az utókor „hátljáról”.

A sepsibodoki Henter Napokon, június 17-20-ig, az igazgatóság delegációjának tagja titkárunk volt, akinek ezen alkalomból először nyílt lehetősége megismerni a sepsibodoki embereket, a tájat, az általános iskola tanárait és diákjait. Új barátokat is szerzett, a Henter napok alkalmából szervezett vetélkedő sorozat résztvevői közül az eredményhirdetésen a számára legbarátságosabb, legvidámabb „Csak csajok” csapatának adta át a Baráti Körünk által küldött különdíjat, a gyulai vár fényképével díszített bögréket, nagy meglepetést okozva ezzel. Ez a pár nap felejthetetlen emlék marad számára.

Török János az utolsó összejövetelen a BK figyelmébe ajánlotta dr. Barna Bálint /1912-1974/ személyét, aki a „Vízmű” Technikum

A Bodoki Károly Vízügyi Múzeum kiállítótermében Takács Lajos és Gabnai Zsuzsa

igazgatója volt, így sok kollégát tanított és nevelt. Rendkívül jó pedagógus és igazgató volt, a Németvárosi temetőben nyugszik. János vállalta, hogy letisztítja a sírkövet, és a Baráti Kör őszi összejövetelére beszerzi dr. Barna Bálint fényképét és az életrajzát, s azt kis előadásban megismerteti a BK tagjaival.

A vízügy 60 éves múltját kutatva a vezetői életrajzokhoz első körben (még nem alakult ki az egységes tartalmi követelményrendszer) már csak néhány életrajz hiányzik, ezek beszerzése még gondot okoz.

Nem tudjuk, hogyan lehetne ez hatékonyabb, de kutatunk, és megkeressük, akit tudunk, így gyűlnek az életrajzok, most pl. egy volt vezető életrajzához a nyíregyházi Vízügytől is kértünk segítséget. Nem akarunk beletörődni abba, hogy aki nemrég még köztünk volt, és vezetőként fontos szerepe volt az igazgatóság életében, most arról nem rendelkezünk annyi információval sem, amiből a legfontosabb munkái, szakmai és vezetői jellemzői megismerhetők.

Czakóné Czédli Jolán

A KÖVIZIG Szivárvány Nyugdíjas Klub programjai

2014. április 8-án rendezte meg a Polgármesteri Hivatal a **III. Vidám Gyulanap Gyulán, áprilisi bolondságokkal** című nyugdíjas vetélkedőt.

Természetesen a Szivárvány Nyugdíjas Klub is benevezett. 6 csapat mérkőzött egymással, mindenki saját megkülönböztető fejfedővel és pólóval készült a játéokra. Csapatunk az elegancián túl, kellemes, könnyű, fiatalos jó hangulatát is hozta. A jókedvű játékos program 10 fordulós volt. Minden tudásunkat, tehetségünket és még meglévő erőn-

A Szivárvány Nyugdíjas Klub csapata

Folytatás a 26. oldalon →

ket bevetve küzdöttünk, így is csak a **II. helyezést** értük el. Pedig népes szurkolótáborunk is volt, akik buzdításukkal hozzájárultak az elért sikerünkhöz. De nem szomorkodtunk, örültünk a 10 kg banánnak, amit az oklevéllel együtt kaptunk.

2014. május 5-én az éves programnak megfelelően, **kerékpártúrán** vettünk részt. Gyula város központjából, a Világórától indultunk. Végcél, a gyulai Duzzasztómű volt. Az időjárás nem kedvezett nekünk. Kicsit jobban kellett taposni a pedált, mert a szél képes volt szembe jönni velünk. Nem vette figyelembe azt sem, hogy néhol egyirányú utcában közlekedtünk.

Felkértük az igazgatóság Árvízvédelmi Folyószabályozási és Vízműnősségi-kárelhárítási Osztály dolgozóját, Dénes György mérnök urat, hogy tartson tájékoztató előadást a duzzasztó történetéről és működéséről. Nagy érdeklődéssel hallgattuk, hogy 1896-ban épült tűsgátként a Gyulai duzzasztómű. 1996-1998 években rekonstrukció keretében tömlősgáttá építették át. A tömlő cseréje 2009-ben volt. Eredeti funkciója szerint Gyula, Békéscsaba, Békés frissvíz ellátását biztosítja. Természetesen sokkal részletesebben kaptunk tájékoztatást, ezért szeretném itt is megköszönni a Mérnök Úrnak, hogy időt szánt nyugdíjas munkatársaira.

A klub alapítói vágják fel a tortát

Ezt követően Cs. Szabó András a gyulai vízimentők vezetője tartott bemutatóval egybekötött előadást. Sokra értékeltük a hallottakat és látottakat, mivel nem tudhatjuk, hogy mikor kerülünk olyan helyzetbe, hogy amit itt elsajátítottunk, hasznunkra válik.

A napot bográcsos csülökpörkölttel és jóízű beszélgetéssel zártuk.

Hazafele tekerve, a szél is meggondolta magát, nem szembe jött velünk, hanem szépen kísérte a lelkes kis csapatot.

2014. június 2-án a Nyugdíjas Klub megalakulásának 35. évfordulója alkalmából ünnepséget rendeztünk Szanazugban.

Az ünnepségre meghívtuk Gyula város polgármesterét, az igazgató-

ság vezetőit, a szakszervezet titkárát, a DIG-BUILD Kft. ügyvezető igazgatóját és a klub alapító tagjait. Az ünnepséget Bak Sándor igazgató úr nyitotta meg. Beszédében méltatta a volt kollégái szakmai tudását, az emberi kapcsolat, és a klub fontosságát. Minden mondatából, a gondoskodás, az odafigyelés és az idősök iránti tisztelet hallatszott ki.

Dr. Görgényi Ernő polgármester úr folytatta a születésnap köszöntőt. Szoros kapcsolatot ápol az egyik legrégebbi hivatallal, azaz igazgatóságunkkal. Kiemelte az igazgatóság munkájának nélkülözhetetlenségét és jelentőségét. Hangsúlyozta, hogy a városban kevés ilyen összetartó közösség van, pedig a rohanó világunkban nagy szükség lenne rá. Ez látszik a nyugdíjas klubon is. Nem sok klub rendelkezik ilyen hosszú múlttal. További klubéletünkhöz jó egészséget kívánt.

Tokaji Istvánné a klub elnöke, a klubtagok nevében köszönetét fejezte ki mindazoknak, akik hozzáállásuk, áldozatos munkájuk, segítőkészségük nélkül nem jöhetett volna létre a klub, és nem működhetne 35 év után is. Minden vízügyes nyugdíjasnak, vagy leendő nyugdíjasnak a figyelmébe ajánlotta ezt az értékes kis közösséget, ahol a jó hangulat biztosíték arra, hogy ne szakadjunk el attól a helytől, munkahelytől, ahol az életünk jelentős részét eltöltöttük.

Együtt ünnepelték az elmúlt 35 évet

Tokaji Istvánné

Az „Ördög fürdőkádja” és Múzeumok Éjszakája a Tájvízházban

Az „Ördög fürdőkádja”

Bemutatóházunkba egyre több látogató, iskolai csoport érkezik, hogy aztán sok-sok ismerettel és élménnyel gazdagodva vigyék jó hírét gyűjteményünknek. Májusban különleges időszaki kiállítással is gazdagodtunk, hiszen az Épületgépészeti Múzeum gyűjteményét fogadhattuk bemutatóházunkban. A kiállítás ünnepélyes megnyitója április 29-én volt, ahol dr. Chappon Miklós az Épületgépészeti Múzeum igazgatója köszöntötte a megjelenteket. A mintegy 100 év távlatát bemutató anyag érdekes látnivalót biztosított minden látogató számára. A kiállítás a Török fürdőkádjaig címet viselte. A vendégkiállítás a Tájvízház fürdőtörténeti gyűjteményéhez igazodva, azt kiegészítve mutatta be a víz-

nyerés módját, a házi vízmelegítő berendezéseket, fürdőhengereket, átfolyós gáz vízmelegítőket, fürdőkád különlegességeket, a bádigos és vízvezeték szerelő szakma speciális anyagait, szerszámait, fürdőszoba berendezési tárgyait, de a korabeli mesterek használati tárgyaiból is láthattak kis ízelítőt az érdeklődők. A kiállítás egyik legértékesebb darabja az 1930-as években Lánycsokon gyártott alsó kazános fürdőkád, az „Ördög fürdőkádja” volt, melyet szabadalom védett. A kiállítás méltó emléket állított Vetró K. Pál és Vetró József kútfúró mestereknek, akik Csongrád és Békés megyében több száz artézi kutat fúrtak. Közel 700-an látogattak el a Múzeumok Éjszakáján a Tájvízházba. Június 21-én éjfélig ingyenesen

fogadtuk bemutatóházunkban az érdeklődőket. Az ingyenes múzeumlátogató kisvonat is megáll a Tájvízház előtt. Óránként tárlatvezetés indult, ahol igyekeztünk koordinálni a több száz látogatót. Mondhatjuk, hogy folyamatos volt a teltház. Az udvaron este 10 órakor fellépett a Szelinek Zenekar, akik a török fürdőkád mellé igazi törökös hangulatot varázsoltak. A gyerekek a kézműves foglalkozáson léghajót készíthettek, óriáspuzzle és memóriajáték várta őket. A játékos kedvű vendégeket totó és képrejtvények várták, melyet - ha jól figyeltek a tárlatvezetés során - könnyen kitölthettek, és „Tájvízházás” ajándéktárgyakkal lehettek gazdagabbak. Az első félév látogatottsági adatai is szépen alakultak, ezideig 650 látogató kereste fel bemutatóházunkat, ebben a számban természetesen nem szerepel a Múzeumok Éjszakáján ingyenesen betérő „látogatótenger”.

Pozsárné Kaczkó Zita

Nem is olyan könnyű ez a totó

Teszedd

A TeSzedd! – Önkéntesen a tiszta Magyarországért akció ma hazánk legnagyobb önkéntes mozgalma. A Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság dolgozói immár negyedik alkalommal vettek részt az akcióban, és tisztították meg a hulladéktól Gyulán az Élővíz-csatorna környezetét, és a Körösök árterületeinek jó részét. Ebben az évben három napos volt a TeSzedd, kollégáink május 10-én

csatlakoztak az akcióhoz. Gyulai, Szarvasi és Szeghalmi Szakaszmerőnőseink területén 150 munkatársunk gyűjtötte a szemetet ezen a napon. A vízügyes csapat jó része székházunk elöl indult, ahol az akcióhoz kapcsolódó munkavédelmi oktatás és a jelenléti ívek aláírása után mindenki megkapta a gyűjtéshez szükséges zsákokat és kesztyűket, majd

csapatokba szerveződve elindultak az előre meghatározott szemétygyűjtési pontokra. Kollégáink egy része Gyulán az Élővíz-csatorna partján, a Henyei Miklós úton és az út folytatásánál található zártkerteknél gyűjtötte a szemetet, többek indultak el a város árvízvédelmi körtöltései mentén is, ezeken a pontokon több nagyobb

Folytatás a 28. oldalon →

illegális szemétkerakó helyet felfedeztek fel, melyeknek egy részét fel is tudták számolni.

A szakaszmérnökségeinktől induló csapatok a Körösök árterében gyűjtötték a szemetet, és nemcsak a folyó által szállított hulladékot gyűjtötték össze, hanem aanyag embertársaink által az árterben hagyott, vagy oda kidobott dolgokat, például linóleum padlót, kiürült sörösdobozokat, gumiabroncsot, és pet palackokat.

Az összefogás és a közös munka eredményeként az akció napján közel 200 zsák szemetet gyűjtöttünk össze, raktuk a közszolgáltatóval egyeztetett hulladékgyűjtési pontokra, ahonnan a megfelelő helyre, a hulladéklerakó telepre került az illegálisan eldobott szemét.

Pozsárné Kaczkó Zita

A „Teszedes” csapat

IV. Körösök Völgye Határtalan Vándortúra

Avagy, hogyan mártózzunk meg a Fekete-Körös mesés szépségeiben, a szónak konkrét és átvitt értelmében egyaránt.

Apropó mese, kezdhethetnénk úgy a történetet, ahogyan régen kezdődtek a mesék: Egyszer volt, hol nem volt egyszer egy ember, aki evezés közben meglátta, mintegy újra fölfedezte a Körösök csodás szépségét. Ez az ember igyekezett megmutatni az általa látott szépségeket, természeti és kulturális értékeket másoknak is. Felkerekedett, hát és többedmagával, felszállított néhány kenut a Fekete-Körös felső folyásához, a romániai vízgyűjtőterület azon szakaszára, ahol a folyó még inkább nevezhető sebesen futó, a meder kavics zátonyait kerülgető pataknak. A kenukat vízre bocsájtva, az evezőket erősen markolva próbálták „meglovagolni” a folyó „szilaj hullámain”. Próbálták, több-kevesebb sikerrel, amely azt jelentette, hogy a csapatnak mindössze 2/3 része vett akaratán kívüli fürdőt, a Körös tiszta, de igen hűvös vizében, az első kilométeren. Noha a víz csak mellmagasságig ért, az erős sodrásban néhány kenukból kipottyanó tárgy önálló útra

kelve indult Magyarország felé, s a tapasztalatlanok korántsem nevezhető kenusok némi kétségbeeséssel tekintetükben keresték a part menti bokrok közzé akadt evezőlapátot, vagy épp az elsősegély csomag kötelező részét képező 40% általános lemosó és belső fertőtlenítő folyadékot...

A kalandosan induló út során az evezősök fölmérték azt, hogy hol található a folyón veszélyes kanyarulatok, zúgók, természetes- és mesterséges gátak, duzzasztóművek. Lejegyezték a folyón átvezető hidak helyzetét és koordinátáit, a kikötőhelyeket és parti településeken elérhető szolgáltatásokat, táborozó és pihenőhelyeket egyaránt.

Tették mindezt azért, hogy szervezetúra keretében másoknak is megmutathassák a Fekete-Körös természeti szépségeit, annak forrásvidékétől indulva egészen a folyó magyarországi szakaszáig, tágabb értelemben véve pedig a Körösök-völgyének kulturális, néprajzi és történelmi ér-

tekeit egyaránt. A kerékpáros túrázók számára szükséges információk összegyűjtése céljából, ezzel szinte egy időben a folyót övező töltések bejárása is megtörtént.

És a meseszerűen induló, kalandos történet itt nem ért véget, sőt mi több, itt kezdődött igazán. Hiszen még 2010-ben, a felmérés évében - amikor kenus csapat végig evezett az Erdélyi-szigethegységtől az országhatárig - meghirdetésre került a Határtalan Vándortúra.

2010-ben még igen közelinek látszott a schengeni övezet kiterjesztése a Magyar- Román országhatárra is, így kézenfekvőnek tűnt, hogy a politikai határokon átnyúló Körösök-völgyének organikus és kulturális egységére is ráirányítsa a figyelmet a határ mindkét oldalán.

A rendezvény sikere már ekkor, az első Határtalan Vándortúrán megmutatta, milyen jelentős és növekvő érdeklődés mutatkozik a Fekete-Körös és tágabb értelemben véve

Folytatás a 29. oldalon ↪

Körösök-völgye régió környezeti és ökoturisztikai értékeinek megismérésére.

A vándortúra előzményeit összefoglalva elmondható, hogy a résztvevők száma folyamatos emelkedést mutat, köszönhetően ez - többek között - annak is, hogy, akik egyszer részt vettek rajta, azok jó része visszatér, hogy újból megtapasztalja annak régi és új élményeit.

A túra hangulatát aligha lehet visszaadni írásban. Talán néhány számadat érzékelteti annak valódi határtalanságát. A résztvevők között voltak már 5 éves korú gyermekek és 70-es éveiben járó túrázók. Mindkét említett korcsoport, az aktívnak nevezet korosztállyal azonos módon teljesítette túra adott szakaszát, vagy akár az öt napra elosztott több mint 155 km-es távot.

A 2014. évi túraprogram - az előző esztendőkhöz hasonló módon - a határon átívelő Körösök-völgyének egyedülállóan gazdag és sokszínű, organikus és kulturális egységére kívánta felhívni a figyelmet. A látóvilágban rendkívül gazdag romániai Bihari-hegységtől indulva, a Borzi-szoroson és a Béli-hegyeken keresztül, egészen a magyarországi Békés városáig követve a gyönyörű Fekete-Körös.

Ennek a tájnak a szokásosnál is gazdagabb környezeti és természeti értékein kívül, az itt élők történelmi, néprajzi, vallási és kulturális sokszínűsége, valamint a Körösök mentén élő partiumi szórvány magyarság hagyományos vendégszeretete meghatározó hangulatot biztosított a több napos programnak.

Túraprogram az idén is az úgynevezett 0. napi gyalogtúrával kezdődött, mely a Fekete-Körös kultikus eredéséhez, a monumentális Szentháromság Vízeséshez vezetett.

A szervezők figyelmességének köszönhetően, ebben az évben is volt lehetőség „csak” a 0. és (vagy) az 5. túranapon részt venni.

Azok számára, akik távolabbról érkeztek a túrára, már a 0. nap előtti

éjszakára kedvezményes szálláslehetőséget biztosítottak a szervezők a Békés-dánfoki Üdülőközpontban. A 0. napon kora reggel, a különjáratú buszok innen, a Békés- Dánfoki Üdülőközponttól indultak a romániai túrahelyszínre, felvéve a békéscsabai és gyulai állomásokon a résztvevőket.

A romániai Biharmező településre érkezve, az autóbuszokat hátrahagyva, az itt még keskeny patakaként csobogó Fekete-Körös jobb partján - csodaszép hegyvidéki környezetben - gyalogosan sétáltak a régi bányáig. Ezután egy kicsit „erősebb fokozatba” kapcsolva kaptattak fel a gyönyörű Szentháromság Vízeséshez. Ez az igazán szimbolikus név, egyedülállóan látványos természeti képződmény, a három egymáshoz nagyon közeli, de mégis különálló hatalmas vízesésből lezúduló víztömeg egyesülését takarja. A Határtalan Vándortúra, így a Fekete-Körös egyik fő eredésétől kezdődött, Ökumenikus „túraindító” istentisztelettel, a pünkösdi ünnepkör jegyében a Szentháromság Vízesés tövében. A hegyi bakancsos túra „túlélőinek” a szállása Köröstárkányban volt.

Az első evezős nap végén a belényesújlaki magyar asszonyok által üstben főzött pörkölt illata már szinte a kikötőhelytől vonzotta a 20 km-es szakasz élményeivel gazdagodott túrázókat.

A 2. napon a Belényesújlak - Bor-

zi-szoros - Belényesszentmiklós - Gyanta távon, a Harangozó-kanyarként ismert folyó kanyarulatban, a Fekete-Körös félkörívű visszafordulójánál többen megnedvesítették arcukat, kezüket-lábukat és néhányan kenujuk belsejét egyaránt.

A 3. nap Gyanta - Tenke közötti, mindössze 15 km hosszúságú szakaszának érdekessége, hogy folyó a hegylábi területről alföldi részre érkezik, esése lecsökken, lassabb folyásúvá válik.

A 4. nap Tenke - Nagyzerénd - Feketegyarmat szakasz a maga 53 km-es távjával igazi erőpróba, a folyamatos evezés, és az előző napokon teljesített távok, mindenkit kimerítettek, de este a táborban már mindenkinek a másnap, a határon történő átevezés járt a fejében.

A túra résztvevőinek összetétele nemzetközi, érkeztek evezősök hazánk különböző tájairól, többen Budapestről, romániai városokból éppúgy mint Szlovákiából, Délvidékről, sőt Miami-ból is. A fáradtság azonban egyformán látszott már mindenkinek, e sorok írója is fontosabbnak érezte az üdítő tusolást, mint a vacsorát.

5. nap Pünkösöd hétfő, Feketegyarmat - Békés szakasz. Az idei Határtalan Vándortúra közel 160 résztvevőjének nagy része teljesítette a közel 160 km-es távot. A békési kikötőbe megérkező kenusok arcán

Folytatás a 30. oldalon →

Vízre szállás a Gyantai fenékgátnál

a napcserezte mosoly mögött egyszerre látszott a fáradtság, a „megcsináltuk” boldogsága, a félnomád sátoztáborok kívánta kitartás, az egymásra utaltság, a csapattá formálódás sikere. Szemeikben a Körösök-völgyének friss élményei, melyeket még a szeretetteljes köszöntés és a poharak koccintása is alig-alig halványított meg.

Ismét gyarapodott jó néhány emberrel azok tábora, akik megláthatták a Körösök-völgyének gazdag és sokszínű, organikus és kulturális értékeit, emlékeket visznek haza, s talán éppen ekkor fogadják meg önmaguknak: visszatérnek e mesés vidékre.

Juhász Andás

Természetes zúgó, a Gyanta - Tenke közötti szakaszon, amelynek alig méteres szintkülönbsége sokakat megviccelt

Nyugdíjas búcsúztató

„Elmúlik, mint száz más pillanat, s tudjuk mégis múlhatatlan, mert szívek, őrzik nem szavak.”

(Végh György)

Április 29-én igazgatóságunk vezetőinek jelenlétében ünnepség keretében emlékeztünk meg azon a nyugdíjas kollégánokról és kollégákról sokéves áldozatos munkájáról, akik az elmúlt évben vonultak nyugdíjba igazgatóságunktól.

A megjelenteket Tóth Árpád Kik egy úton című írásával köszöntöttük, melyet Torzsa Ibolya kollégánónk előadásában hallgathattak meg a résztvevők. Ezután Bak Sándor igazgató úr köszöntötte a nyugdíjba

Pohárköszöntő nyugdíjba vonuló kollégáinkkal

vonulókat. Tevékeny, örömben társának sok éves felelősségteljes gazdag nyugdíjas éveket kívánva, munkáját. egy kis ajándékkal köszönte meg minden nyugdíjba vonuló munka-

Pozsárné Kaczkó Zita

Személyügyi híreink

Igazgatóságunknál közalkalmazotti munkaviszonya öregségi nyugdíjba vonulása miatt megszűnt:

- **Bátai Jánosné** ügyintéző munkakörben, 2014. május 17. napjával a Vízgazdálkodási Osztálynál.

Igazgatóságunknál közalkalmazotti munkaviszonyt létesített:

- **Miklósi Iлона** humánpolitikai ügyintéző munkakörben, 2014. április 1-től 2016. április 5. napjáig határozott időre az Igazgatási és Jogi Osztálynál.

Az április-május-június időszakban:

25 éves jubileumi jutalomban részesült:

- **Kukár Istvánné** ügyintéző a Közfoglalkoztatás - Elszámolási Osztálynál /2014.04.07./

30 éves jubileumi jutalomban részesült:

- **Simándi Gyula** gát-és csatornaőr a Szeghalmi Szakasz mérnökségnél /2014.04.02./

40 éves jubileumi jutalomban részesült:

- **Bátai Jánosné** ügyintéző a Vízgazdálkodási Osztálynál /2014.05.17./
- **Kurucz András** területi felügyelő a Gyulai Szakasz mérnökségnél /2014.05.16./

VÍZÜGYES CSALÁDI NAP SZANAZUG

2014. SZEPTEMBER 6. (SZOMBAT), 9:00 h

A KÖR-KÖVIDOSZ Szakszervezeti Bizottság, a Közalkalmazotti Tanács,
az Ifjúsági Klub és a Vízügyi SE közös szervezésében.

A nap fővédnöke: BAK SÁNDOR igazgató

A PROGRAMOK:

- kispályás labdarúgó bajnokság „Sass József emléktorna”
- kosárlabda mérkőzés (Központ-Szakaszok)
- gyermekfoci mérkőzés
- erdei óvoda-gyermekfoglalkoztató
- sétahajózás
- ugrálóvár, trambulín
- háziállatok megtekintése
- gyermekeknek sok-sok meglepetés
- felnőtteknek táncos multság

Részvételi díj: 300 Ft/fő

(vízügyi dolgozó és családtagja),
amely tartalmaz :

egy ebédet
és egy üdítőt,
vagy sört.

Jelentkezni lehet a szakszervezeti bizalmiknál a részvételi díj egyidejű megfizetése mellett 2014. szeptember 1-ig! A rendezvény rossz idő esetén sem marad el!

Mindenkit szeretettel várunk!

A Rendezőség

Hidrológia

2014. II. negyedév

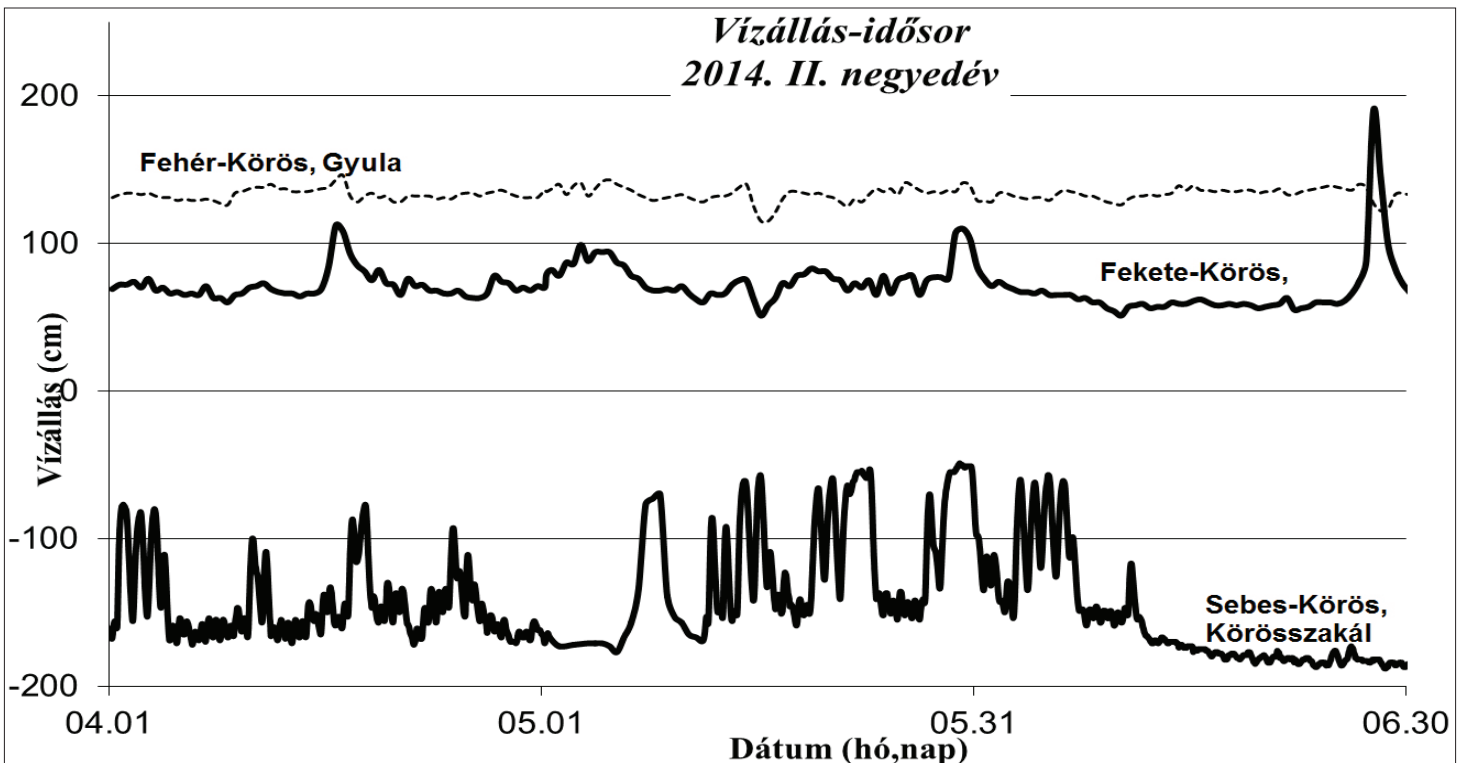
Tovább folytatódott a kisvízes időszak a Körösök rendszerében. Április és május hónapokban kismértékű vízszint-ingadozást lehetett tapasztal-

ni. Június hónapban a vízkészletek rohamosan csökkenése mellett a vízállások apadó tendenciát mutattak.

Jelentősebbnek mondható emelkedés a negyedév végén kialakult esőzés következtében.

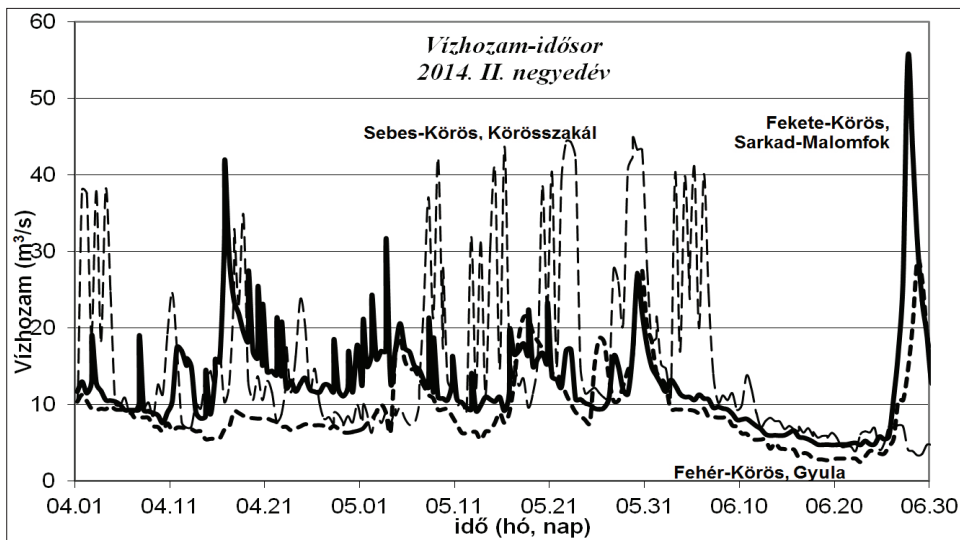
Folytatás a 32. oldalon →

Vízállás-idősr 2014. II. negyedév

Hidrometeorológia

Az időjárás és a talajvíz alakulása 2014. április, május, június hónapokban

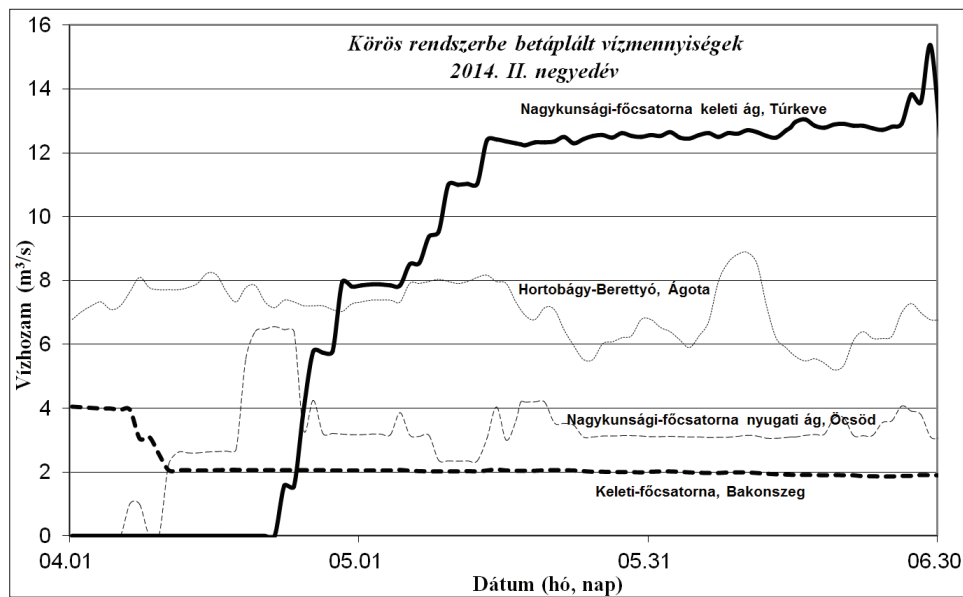

Duzzasztóink folyamatosan üzemeltek.

A vízkészlet növelése érdekében tovább folytatódott a tiszai víz betáplálása a Körös rendszerbe. Folyamatos volt a betáplálás a Keleti-főcsatornán keresztül Bakonszegnél a Berettyóba, valamint a Hortobágy-

Berettyó főcsatornán, Ágotánál. A Nagykunsági-főcsatornánál először a nyugati ágon, majd a keleti ágon indult meg a betáplálás. A bevezetett vízmennyiségek alakulását az alábbi grafikon szemlélteti.

Kurilla Lajos

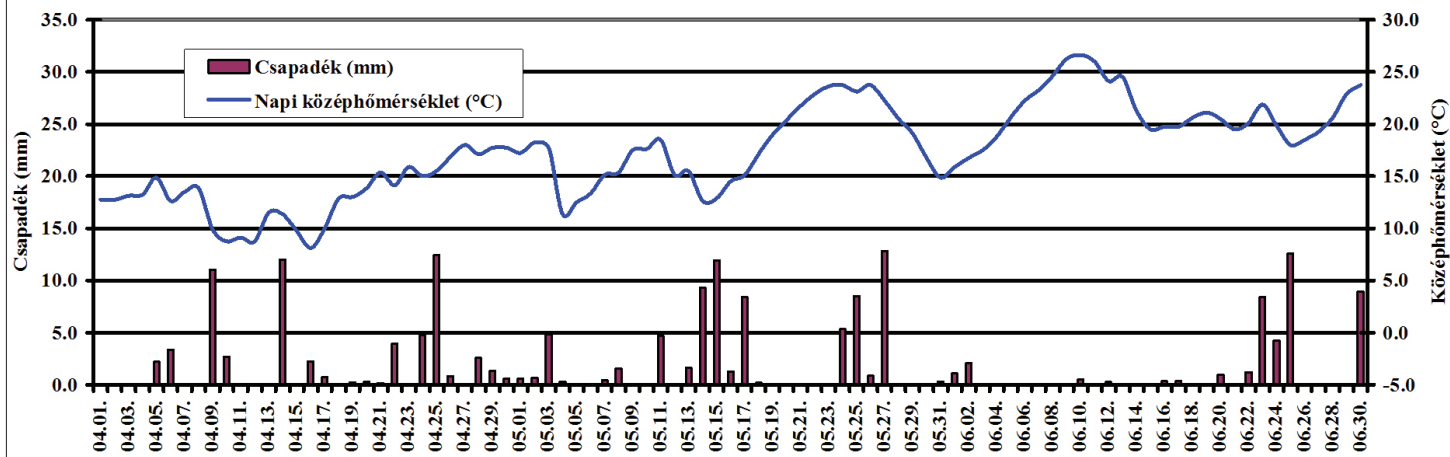
A második negyedévet összességében az átlagosnál lényegesen magasabb hőmérsékletű, csapadékszegény időjárás jellemezte. A középhőmérséklet áprilisban +13,2 °C volt, ami 1,8 °C-kal magasabb a sokéves átlagnál, májusban +17,7 °C, ami 0,7 °C-kal haladta meg az átlagot, júniusban +21,1 °C, s ez 0,6 °C-kal átlag feletti.

A napi középhőmérséklet csak az április 9 – 12 és 15-16 időszakokban volt +10 °C alatti. A leghidegebb április 10-11 (Méhkerék mindkét napon +1,0 °C). A legmelegebb június 10-én volt (Méhkerék +38 °C). A napi legmagasabb hőmérsékletek területi átlaga májusban 5 napon, júniusban 10 napon elérte a +30 °C-ot, júniusban 2 napon a 35 °C-ot is.

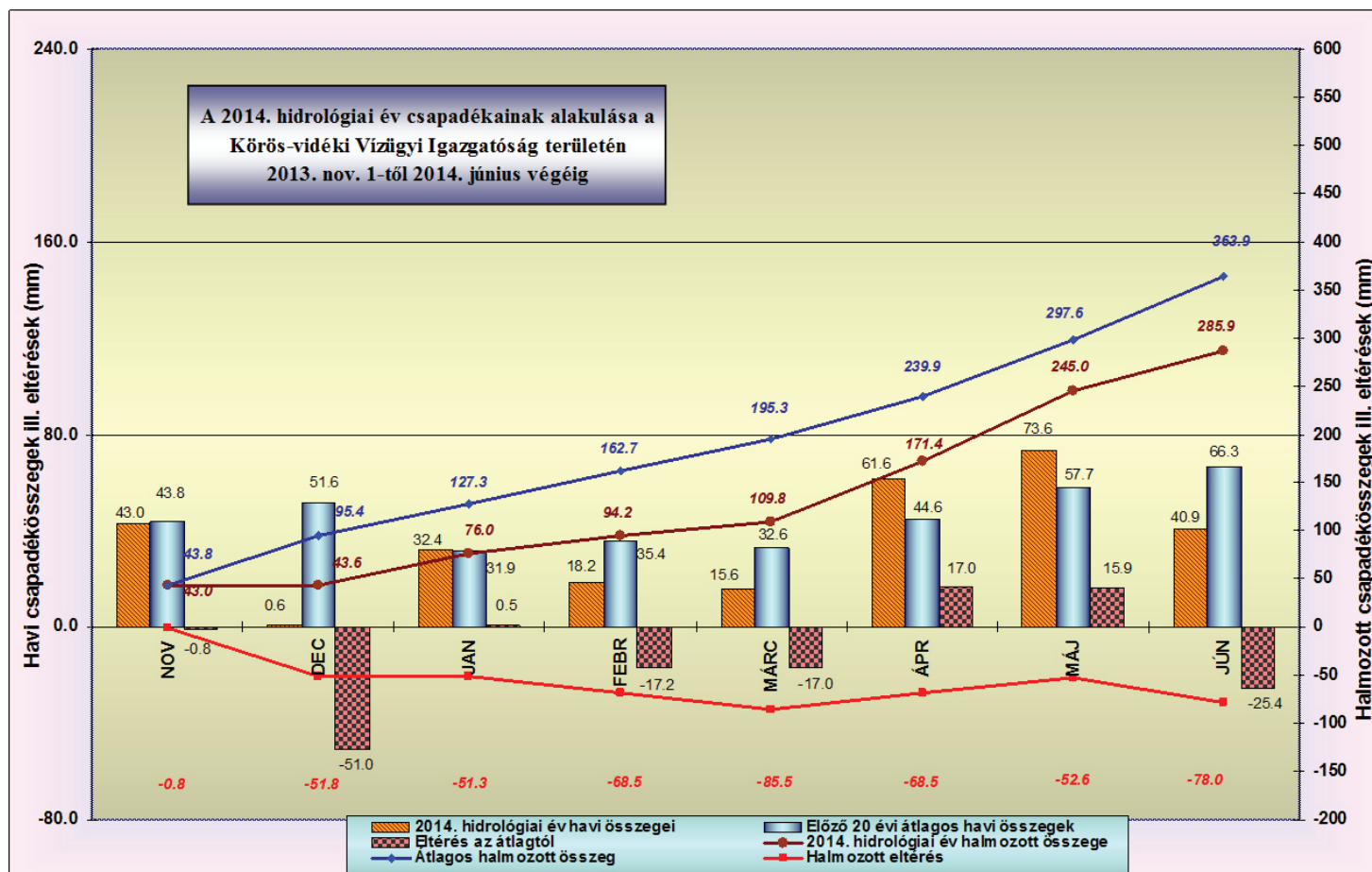
A Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság működési területén 2014. március végéig hullott csapadék mennyisége a hidrológiai évet tekintve 85,5 mm, a naptári évben 33,7 mm csapadékhiányt mutatott az előző 20 év átlagához képest. Ezután áprilisban és májusban az átlagot meghaladó, júniusban az átlag alatti értékeket mértünk. A második negyedév vé-

Folytatás a 33. oldalon →

A napi csapadék és a napi középhőmérséklet területi átlagának alakulása a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság működési területén 2014. április, május, június hónapokban:

gén a hidrológiai év csapadékhiánya másfél havi (78,0 mm), a naptári év csapadékhiánya félhavi (26,2 mm) csapadéknak felel meg. A talajvíz – a vizsgált kutak adatai alapján – áprilisban 60 cm-rel, má-

jusban 57 cm-rel, júniusban 64 cm-rel volt mélyebben a havi sokéves átlagnál. Az átlagtól való eltérés zömmel az átlagos talajvízjárás télen szokásos emelkedő, illetve tetőző tendenciájától való elmaradásból

adódik. A talajvíz néhány helyen egyéves távlatban több mint 1 méterrel van az átlagos szint alatt (Különösen Szarvas, Csorvás, Zsadány térségében).

Czakó András

Az Élővíz-csatorna Gyulán

KÖRÖS-VIDÉKI

hírlevél hírlevél hírlevél hírlevél hírlevél hírlevél hírlevél hírlevél hírlevél

Kiadó: Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság.
 Felelős kiadó: **Bak Sándor igazgató**
 Szerkesztőbizottság vezetője: **Szabó János műszaki igazgatóhelyettes**
 Tagjai: **Pozsárné Kaczkó Zita, Faulháber Márton**

**5700 Gyula, Városház utca 26. Tel.: 66/526-400*,
 Fax: 66/526-407
 E-mail: kovizig@kovizig.hu, www.kovizig.hu**
Megjelenik negyedévente elektronikus formában.